

ในพระปรมາภิไชยพระมหาภักษรทริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง นายทะเบียนพรกการเมืองขอให้สั่งยุบพรกประชารัฐ

นายทะเบียนพรกการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งยุบพรกประชารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรกการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า เอกสารที่มีมาตรา ๑๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบุว่า ให้รับหนังสือร้องเรียนจากนายสมพงศ์ รัตนवราหา ประธานสาขาวรรคลำดับที่ ๒ ว่า นายวิลากิริยะ รัฐแสง หัวหน้าพรกประชารัฐ ร่วมกับนายธีรพงศ์ โสภณวาราม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรกการเมือง และนายชนกัตร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพรกประชารัฐ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรกการเมือง ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๓๑๗,๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า การดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานการดำเนินกิจกรรมของพรกในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง และอาจเป็นเหตุให้ยุบพรก ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรกการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงเสนอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินจาก

กองทุนฯ ไว้เป็นการชั่วคราว และเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้เหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระครุการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินกิจการของพระครุประชารัฐ

นายทะเบียนพระครุการเมืองได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า พระครุประชารัฐซึ่งได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระครุการเมืองในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากการดำเนินกิจการของพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพระครุประชารัฐในรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพระครุประชารัฐไม่ได้ดำเนินการใดๆ ซึ่งเป็นเหตุยุบพระครุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพระครุการเมือง จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครุประชารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พระครุประชารัฐทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

หัวหน้าพระครุประชารัฐมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ วันที่ ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปได้ว่า นายธีรพงศ์ โสกนวrcanam เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๐ ถึงพฤษภาคม ๒๕๔๒ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพระครุการเมือง เป็นตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพระครุประชารัฐ เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้งนายชนกสรรค์ กังสวัสดิ์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพระครุประชารัฐ ตนในฐานะหัวหน้าพระครุได้หลงเชื่อนายธีรพงศ์ฯ เพราะเห็นว่า เป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับพระครุการเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วย ภายหลังจึงทราบว่า นายธีรพงศ์ฯ มีเจตนาไม่ดีต่อพระครุ และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็โยนความผิดให้แก่หัวหน้าพระครุ สำหรับประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพระครุประชารัฐไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พระครุได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ นั้น ในฐานะหัวหน้าพระครุตนได้พยายามชี้แจงให้สาขาวรคเข้าใจถึงแผนงาน/โครงการ แต่มีบางสาขาไม่พยาຍາມเข้าใจ เพราะต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อพระครุไม่มีเงินให้ก็พยายามจับผิด และร้องเรียน จึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำงานแผนงาน/โครงการ ตามที่กำหนดไว้ได้

ส่วนกรณีที่กล่าวหาราชว่า พระจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนั้น ยอมรับว่า เป็นผู้มีอำนาจเบิกเงินร่วมกับนายชนกทรฯ แต่เมื่อบอกเงินมาแล้ว ได้นำเงินส่งให้กับนายธีรพงศ์ฯ โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อและจัดจ้าง นั้น นายธีรพงศ์ฯ กับนายชนกทรฯ ร่วมกันดำเนินการ เพราะตนไม่สันทัด จึงไม่ทราบว่า การจัดซื้อและจัดจ้างทุกอย่างมีรายการจริงเท่าไร เพียงแต่ตรวจสอบของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น โดย นายธีรพงศ์ฯ จะเป็นคนจ่ายเงินเพราะตนได้มอบเงินให้ไปทั้งหมด ส่วนกรณีที่ว่า มีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพรรค โดยที่ตนมีส่วนรู้เห็น แต่มิได้ดำเนินการนั้น ตนไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อมา ก่อน จนกระทั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ และสาเหตุที่ทำงานมาเกือบสองปีโดยไม่ทราบเรื่องเอกสารปลอม เพราะเชื่อใจกันและวันใดที่เข้าสำนักงาน จะโทรศัพท์ไปแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อน เมื่อไปถึง กลับไม่พบเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีภารกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาก และไม่ได้ดูแล prerocการเมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้ prerocการเมืองที่จัดตั้งใหม่ รวมทั้ง prerocประชารัฐเกิดปัญหามาก

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของ prerocประชารัฐแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาในจังหวะนี้ว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบ prerocประชารัฐตามคำร้องของนายทะเบียน prerocการเมืองหรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่นายทะเบียน prerocการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบ prerocประชารัฐ เนื่องจาก prerocประชารัฐไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย prerocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้า prerocการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมของ prerocการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่ prerocการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจากถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และมาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “ prerocการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ prerocการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” นั้น หัวหน้า prerocประชารัฐได้มีหนังสือชี้แจงยอมรับว่า เป็นผู้เบิกเงินกองทุนฯ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทน เพราะเชื่อใจกัน ทำให้ไม่ทราบเรื่องการจัดซื้อและจัดจ้างต่างๆ ของ preroc โดยที่ตนเป็นผู้ตรวจรับของและใบเสร็จรับเงินบางส่วนด้วย จึงเป็นกรณีที่หัวหน้า prerocประชารัฐ ซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมของ prerocในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียน prerocการเมืองกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย prerocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ โดย

ยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินกิจการของพระครูประชารัฐ และทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จนกระทั่งเกิดความผิดพลาดขึ้น รวมทั้งพระครูประชารัฐได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ประจำปี ๒๕๔๒ “ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุฑารมณ์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๒ ดังนั้น จึงเห็นว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพระครูประชารัฐได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุฑารมณ์ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “พระครุฑารมณ์ย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พระครุฑารมณ์ภายใต้ภาระหนี้สินที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลมีคำสั่งพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระครุฑารมณ์ตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระครุฑารมณ์”

โดยเหตุผลดังได้ในจดหมายข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุฑารมณ์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพระครูประชารัฐ

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายกรະเมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ผลโภ จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เนติมวนิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทร์ปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สรະກັນ

ពຸລາກຄາລວິຫຼວມນູ້ລູ

นายສຸຈີຕ ບຸນູບງກາຣ

ពຸລາກຄາລວິຫຼວມນູ້ລູ

นายສຸຈິນດາ ຍັງສຸນທຣ

ពຸລາກຄາລວິຫຼວມນູ້ລູ

นายສຸວິທຍ໌ ຫີ່ພົງໝໍ

ពຸລາກຄາລວິຫຼວມນູ້ລູ

นายອນນັຕ ເກຕຸວງກົ

ពຸລາກຄາລວິຫຼວມນູ້ລູ

นายອນຮ ຮັກຍາສັດຍ໌

ពຸລາກຄາລວິຫຼວມນູ້ລູ

นายອີສສະ ນິຕິທຳນໍ້ປະກາສ

ពຸລາກຄາລວິຫຼວມນູ້ລູ

นายອຸຮະ ພວັງອົມກລາງ

ពຸລາກຄາລວິຫຼວມນູ້ລູ

ຄໍາວິນຈີນຍຂອງ ນາຍປະເສົາສູ້ ນາສຸລ ປະທານຄາລຮູ້ຮຽມນູ້ມູນ

ທີ່ ໬/໨໔໔

ວັນທີ ໑៥ ກຸມພາພັນທຶນ ໨໔໔

ເຮື່ອງ ການຍຸນພຣຄປະຫວັງ

ນາຍທະເບີນພຣຄການເມືອງຢືນກໍາຮ່ອງເປັນໜັງສື່ອ ທີ່ ລຕ ໦໦໦/໨໔໔ ລົງວັນທີ ໬ ຂັນວາຄມ ໨໔໔ ດຶງປະຫວັງຄາລຮູ້ຮຽມນູ້ມູນ ຄວາມວ່າ ໄດ້ຮັບຮາຍງານຈາກຄະກຽມການສອບສວນຂ້ອເຖິງຈິງວ່າ ພຣຄປະຫວັງມີການຈັດທໍາຮາຍງານການດໍາເນີນກິຈການໃນຮອບປີປົງທຶນ ພ.ສ. ໨໔໔ ແລະຮາຍງານ ການໃຊ້ຈ່າຍເງິນສັນສົ່ນຈາກກອງທຸນເພື່ອການພັດທະນາພຣຄການເມືອງຕາມພຣະຮາບບັນດູ້ຕີປະກອບຮູ້ຮຽມນູ້ມູນ ວ່າດ້ວຍພຣຄການເມືອງ ພ.ສ. ໨໔໔ ມາດຮາ ੩៥ ແລະມາດຮາ ໬໒ ໄມ່ຖຸກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ມີການປິດຕະຫຼາດມື່ອຊ່ອ ນາຍວິໄລສ ຮູ້ແສງ ທັງໝາຍພຣຄປະຫວັງໃນຮາຍງານດັ່ງກ່າວ ໂດຍທີ່ທັງໝາຍພຣຄ ມີສ່ວນຮູ້ເກີນ ແຕ່ມີໄດ້ດໍາເນີນການໄດ້ ທີ່ເປັນເຫດໃຫ້ດ້ອງຍຸນພຣຄການເມືອງ ຕາມມາດຮາ ໬៥ ວຣຄທຶນ (៥) ນາຍທະເບີນພຣຄການເມືອງຢືນກໍາຮ່ອງໃຫ້ຄາລຮູ້ຮຽມນູ້ມູນສັ່ງຍຸນພຣຄປະຫວັງຕາມມາດຮາ ໬៥ ວຣຄສອງ ຕ່ອໄປ

ຂໍ້ເທິງຈິງທີ່ໄດ້ຈໍາການພິຈາລະນາ

໑. ພຣະຮາບບັນດູ້ຕີປະກອບຮູ້ຮຽມນູ້ມູນ ວ່າດ້ວຍພຣຄການເມືອງ ພ.ສ. ໨໔໔ ບັນດູ້ຕີວ່າ

“ມາດຮາ ੩៥ ໃຫ້ທັງໝາຍພຣຄການເມືອງຈັດທໍາຮາຍງານການດໍາເນີນກິຈການຂອງພຣຄການເມືອງ ໃນຮອບປີປົງທຶນທີ່ຜ່ານມາໄຫ້ຖຸກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງຕາມວິທີການທີ່ນາຍທະເບີນກຳນົດແລະແຈ້ງໃຫ້ນາຍທະເບີນ ທຣານກາຍໃນເດືອນມີນາຄມຂອງທຸກປີເພື່ອປະກາສີໃຫ້ສາຂາຮົມໜ່າຍການ ເວັນແຕ່ພຣຄການເມືອງທີ່ຈັດຕັ້ງຈິນ ຢັ້ງໄໝລຶ່ງເກົ່າສົບວັນນັບຈຳນຶ່ງວັນສິນປີປົງທຶນ

ມາດຮາ ໬໒ ພຣຄການເມືອງທີ່ໄດ້ຮັບເງິນສັນສົ່ນຕ້ອງໃຊ້ຈ່າຍເງິນສັນສົ່ນໃຫ້ເປັນໄປຕາມທີ່ບັນດູ້ຕີໄວ້ ໃນສ່ວນນີ້ ແລະຈະຕ້ອງຈັດທໍາຮາຍງານການໃຊ້ຈ່າຍເງິນສັນສົ່ນຂອງພຣຄການເມືອງໃນຮອບປີປົງທຶນໄຫ້ຖຸກຕ້ອງ ຕາມຄວາມເປັນຈິງແລະຢືນຕ່ອຄະກຽມການການເລືອກຕັ້ງກາຍໃນເດືອນມີນາຄມຂອງປີດັ່ງໄປ

ມາດຮາ ໬៥ ພຣຄການເມືອງຍ່ອມເລີກຫົ້ວ້ອຍຸນດ້ວຍເຫດຸໃຫ້ເຫດຸທຸກໆທີ່ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

າລາ

(៥) ໄມ່ດໍາເນີນການໃຫ້ເປັນໄປຕາມມາດຮາ ໨៥ ມາດຮາ ໨໖ ມາດຮາ ໨໕ ມາດຮາ ໩៥ ຫົ້ວ້ອ ມາດຮາ ໬໒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรrocการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประพฤติของนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรrocการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรrocการเมืองนั้น

ในการณ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรrocการเมืองได้แล้ว ให้นายทะเบียนประกาศ คำสั่ง ยุบพรrocการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

๒. นายทะเบียนพรrocการเมืองได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ ว่า พรrocประชารัฐซึ่งได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน จากการของทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ “ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อ นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรrocประชารัฐ ในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพรrocมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเข้าข่ายเหตุยุบพรrocตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔) นายทะเบียนพรrocการเมือง จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมสำเนาเอกสารการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรrocประชารัฐ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔)

๓. ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องให้พรrocประชารัฐ ส่งคำชี้แจง ซึ่งนายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรrocประชารัฐ มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ วันที่ ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งแจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า

๓.๑ นายชีรพงศ์ ไสภณวาราม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัด กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ - พฤศจิกายน ๒๕๔๒) และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งพรrocการเมือง อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง ของพรrocประชารัฐ เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้ง นายชนกัท วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งเป็นคนของนายชีรพงศ์ฯ เข้ามายื่นผู้อำนวยการพรrocประชารัฐ เพื่อจะได้เข้ามาทำงานแทนหัวหน้าพรroc ซึ่งคนในฐานะหัวหน้าพรroc ได้หลงเชื่อ เพราะเห็นว่า เป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับพรrocการเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วย ภายหลังจึงทราบว่า นายชีรพงศ์ฯ มีเจตนาไม่ดีต่อพรroc และ เมื่อเกิดปัญหาดังกล่าว ไม่สามารถแก้ไขได้

๓.๒ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพรrocประชารัฐ ไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พรrocได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองนั้น ในฐานะ

หัวหน้าพรรค ตนได้พยายามชี้แจงให้สาขาพรรคเข้าใจถึงแผนงาน/โครงการ แต่เมืองสาขาไม่พยาຍາມเข้าใจ เพราะต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อพรรคไม่มีเงินให้ ก็พยายามที่จะจ้องจับผิดหรือทำลาย แม้กระทั่งร้องเรียน จึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำงานแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ได้

๓.๓ สำหรับกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า พรรคประชารัฐจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนั้น ตนยอมรับว่า เป็นผู้มีอำนาจเบิกเงินร่วมกับนายชนกัทร ฯ ผู้อำนวยการพรรคประชารัฐ แต่เมื่อเบิกเงินมาแล้ว ได้นำเงินส่งให้กับนายธีรพงศ์ ฯ โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างนายธีรพงศ์ ฯ กับนายชนกัทร ฯ ร่วมกันดำเนินการ ทั้งนี้ เพราะตนไม่มีความสั้ดหด จึงไม่ทราบว่า การจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างมีราคารวบเท่าไร เพียงแต่ตรวจสอบของและใบเสร็จรับเงินบางส่วนเท่านั้น การจัดทำสัญญาทุกอย่าง นายธีรพงศ์ ฯ จะเป็นผู้จ่ายเงิน เพราะตนได้มอบเงินให้ไปทั้งหมด ส่วนกรณีที่ว่า มีการปลอมลายมือชื่อนายวิลลักษณ์ หัวหน้าพรรค โดยที่หัวหน้าพรรคไม่ส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการนั้น ตนไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อมาก่อน สาเหตุที่ไม่ทราบเพราะเชื่อใจกัน

๓.๔ กรณีที่นายสุเทพ พรมวاص ประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ให้นำใบชื่อขายรถยนต์ โตโยต้า ไทรเกอร์ ซึ่งตนแจ้งว่า เป็นของนายรัฐ รัฐแสง (บุตร) มาแสดง เนื่องจากตนมีพฤติกรรมปักปิดซ่อนเร้นไม่นำหลักฐานการเช่าซื้อรถยนต์ดังกล่าวมาแสดง แต่เมื่อตนนำมาแสดงแล้ว กลับเป็นชื่อของนายธรรมนูญ รัฐแสง บุตรอีกคนที่เพิ่งทำสัญญาเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ นั้น เนื่องจากนายรัฐ ฯ ได้โอนขายรถยนต์กันดังกล่าวให้แก่นายธรรมนูญ ฯ ส่วนใบชื่อขายครั้งแรกหายไปนานแล้ว

๓.๕ นอกจากนี้ ในขณะดำเนินการขอจัดตั้งพรรคได้เคยมีปากเสียงกับนายชนิค์ ศรีประเทศ ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการพรรคการเมือง เกี่ยวกับความถูกต้องของเอกสาร รวมทั้งไม่ได้รับความร่วมมือในการเสนอแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคสองคน แทนกรรมการบริหารพรรคที่ลาออกไป การที่กรรมการการเลือกตั้งมีภารกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาก และไม่ได้ดูแลเรื่องพรรคการเมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งใหม่รวมทั้งพรรคประชารัฐเกิดปัญหา

โดยที่ข้อเท็จจริงที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเพียงพอที่จะวินิจฉัยว่ามีข้อกล่าวหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๓๒๙

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕

มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องนี้หรือไม่

๒. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคประชารัฐหรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ เพียงกรณีเดียว การที่พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ในกรณีอื่นอีก ย่อมมีความหมายว่า พระราชนูญติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เพิ่มอำนาจให้แก่ศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ดังรายละเอียดของความเห็นปรากฏในคำวินิจฉัยส่วนตัว ที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ เรื่อง ขอให้ยุบพรรคมวลชน แล้ว

ปัญหาที่สอง เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญโดยยมติเสียงข้างมากในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนี้ ในกรณีของ พรรคประชารัฐ ซึ่งจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแล้ว ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และ มาตรา ๖๒ และนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ความประ建立健全 ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว รับฟังไม่ได้ จึงเห็นว่า มีเหตุที่จะยุบพรรคประชารัฐตามกฎหมายแล้ว

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคประชารัฐตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. ภรัณมล ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๔๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพรrokการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrokประชารัฐ

นายทะเบียนพรrokการเมืองมีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๑๘๘๗ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrokประชารัฐ ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrokการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ แล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ และแจ้งนายทะเบียนพรrokการเมืองทราบ รวมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรrokประชารัฐในฐานะผู้ถูกร้องทราบ เพื่อส่งคำชี้แจงภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรับสำเนาคำร้อง

คำร้องมีข้อเท็จจริง สรุปโดยย่อได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๓ จากนายสมพงศ์ รัตนवราหะ ประธานสาขาวรค ลำดับที่ ๒ กล่าวหาว่า นายวิตาศ รัฐแสง หัวหน้าพรrokประชารัฐ ร่วมกับนายธีรพงศ์ โสกณวรมาน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาวรคการเมือง และนายชนกัทธกังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพรrokประชารัฐ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrokการเมือง ประจำปี ๒๕๔๒ จำนวน ๑,๓๑๗,๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว คณะกรรมการฯ ได้สรุปผลการสอบข้อเท็จจริงว่า พรrokประชารัฐ ซึ่งได้รับจดแจ้งจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติไป และรายงานการดำเนินกิจกรรมของพรrokในรอบปีปฏิทิน (พ.ศ. ๒๕๔๒) ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ยุบพรrokตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrokการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเสนอให้รับการเบิกจ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrokการเมืองสำหรับพรrokประชารัฐ (ปี พ.ศ. ๒๕๔๓) ไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะสอบสวนแล้วเสร็จ และเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้เหตุมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrok

การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๙ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระครุการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้น เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙

คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้เสนอรายงาน ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ ต่อทะเบียนพระครุการเมืองว่า พระครุประชารัฐมีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๙ (แบบรายงานการดำเนินกิจการของพระครุการเมืองที่ ปชร. ๓๕/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๙) และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครุการเมือง (แบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพระครุการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๙) ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๙ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพระครุประชารัฐในรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพระครุเมื่อวันรู้เห็นแต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเข้าข่ายเหตุยุบพระครุตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๙

นายทะเบียนพระครุการเมือง จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมสำเนาเอกสารการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครุประชารัฐ ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๙

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ ๑ และได้ส่งสำเนาคำร้องให้พระครุประชารัฐ เพื่อส่งคำชี้แจง ซึ่งนายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพระครุประชารัฐ ได้มีหนังสือชี้แจงพร้อมเอกสารประกอบ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙, วันที่ ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ มีสาระ พอสรุปได้ว่า

ก) นายธีรพงศ์ ไสภณวารคам เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ - พฤศจิกายน ๒๕๔๙) และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาวรรคการเมือง เป็นตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพระครุประชารัฐ เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้งคนของนายธีรพงศ์ฯ คือ นายธนกฤต กังสวัสดิ์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพระครุประชารัฐ เพื่อจะได้เข้ามาทำงานแทนหัวหน้าพระครุ ซึ่งตนในฐานะหัวหน้าพระครุได้หลงเชื่อนายธีรพงศ์ฯ เพราะเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับพระครุการเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วย ภายหลังจึงทราบว่านายธีรพงศ์ฯ มีเจตนาไม่ดีต่อพระครุ และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็โคนความผิดให้แก่หัวหน้าพระครุ

ข) ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหารว่า การดำเนินการของพระครูประชาธิรัฐไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พระครูได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเพื่อการพัฒนาพระครามเมืองนั้น ในฐานะหัวหน้าพระครูได้พยายามชี้แจงให้สาขาพระครามเข้าใจถึงแผนงาน/โครงการ แต่เมืองสาขาไม่พยายามเข้าใจ เพราะต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อทางพระครูไม่มีเงินให้ก็พยายามที่จะจ้องจับผิดหรือทำลาย และแม้กระถั่งร้องเรียน เช่น นายสมพงศ์ รัตนธรรมราหะ ประธานสาขาพระครามลำดับที่ ๒ จึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำการตามแผนงาน/โครงการ ตามที่กำหนดไว้ได้

ค) สำหรับกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหารว่า พระครูประชาธิรัฐจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากองค์กรเพื่อการพัฒนาพระครามเมืองไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนั้น ยอมรับว่าเป็นผู้มีอำนาจเบิกเงินร่วมกับนายชนกทร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพระครูประชาธิรัฐ แต่เมื่อเบิกมาแล้วได้นำเงินส่วนให้กับนายธีรพงศ์ ไสกณวาราม โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างนายธีรพงศ์ฯ กับนายชนกทรฯ ร่วมกันดำเนินการ ทั้งนี้ เพราะไม่มีความสันทัด จึงไม่ทราบว่าการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างมีราคาจริงเท่าไรเพียงแต่ตรวจสอบของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น การจัดทำสัญญาทุกอย่าง นายธีรพงศ์ฯ จะเป็นคนจ่ายเงินเพราได้มอบเงินให้ไปทั้งหมด ส่วนกรณีที่ว่ามีการปลอมลายมือชื่อนายวิลากศ์ฯ หัวหน้าพระครูโดยที่หัวหน้าพระครามส่วนรู้เห็นแต่ไม่ได้ดำเนินการนั้น ขอชี้แจงว่าตนไม่รู้เรื่องการปลอมลายมือชื่อมาก่อนจนกระทั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ และสาเหตุที่ทำงานมาเก็บสองปีโดยไม่รู้เรื่องเอกสารปลอม เพราะเชื่อใจกันและวันใดที่เข้าสำนักงานจะโทรศัพท์ไปแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อน แต่เมื่อไปลิงกลับไม่พบเจ้าหน้าที่

ง) กรณีที่นายสุเทพ พรหมวาก ประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ไปเอาใบซื้อขายรถยนต์ โตโยต้า ไทเกอร์ ซึ่งตนแจ้งว่าเป็นของนายรัฐ รัฐแสง (บุตร) มาแสดง เพราะเห็นว่าตนมีพฤติกรรมปักปิดซ่อนเร้นไม่นำหลักฐานการซื้อรถยนต์ดังกล่าวมาแสดง ซึ่งไม่ตรงกับนายธีรพงศ์ฯ ที่นำหลักฐานการโอนเงินของพระครูให้กับนายรัฐฯ เดือนประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาทเศษ ที่อาจเป็นค่าเช่าซื้อรถยนต์ตามที่ถูกร้องเรียน แต่เมื่อนำมาแสดงแล้วลายเป็นชื่อของนายธรรมนูญ รัฐแสง (บุตรอีกคนที่เพิ่งทำสัญญามือวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๓) นั้น เนื่องจากนายรัฐฯ ได้โอนขายรถยนต์คันดังกล่าวให้แก่นายธรรมนูญฯ หลังจากที่ไม่่อนญาตให้ตนใช้แล้ว ส่วนใบซื้อขายครั้งแรกหายไปนานแล้ว

จ) นอกจากนี้ ยังมีประเด็นปลีกย่อยอีก เช่น ในขณะดำเนินการขอจัดตั้งพระครูได้เคยมีปากเสียงกับนายชนกศร ศรีประเทศ ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการพระครามเมือง เกี่ยวกับความถูกต้องของเอกสารรวมทั้งไม่ได้รับความร่วมมือในการเสนอแต่งตั้งกรรมการบริหารพระคราม จำนวน ๒ คน เพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการบริหารพระครามที่ลาออกไป นอกจากนี้ยังเห็นว่าการที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง

มีการกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาก และไม่ได้มากด้วยเรื่องพระราชกรณีย์เมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้พระราชกรณีย์ที่จัดตั้งใหม่รวมทั้งพระครูประชารัฐเกิดปัญหาจำนวนมาก

พระราชนบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติ หลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับคำร้องดังนี้

มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชนบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๓๕ “ให้หัวหน้าพระราชกรณีย์เมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระราชกรณีย์ในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้”

มาตรา ๖๒ “พระราชกรณีย์ที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระราชกรณีย์ในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกองคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ “พระราชกรณีย์เมืองยื่น geleik หรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระราชกรณีย์เมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพระราชกรณีย์ไปรวมกับพระราชกรณีย์อื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพระราชกรณีย์
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระราชกรณีย์ได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระราชกรณีย์ตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระราชกรณีย์เมืองนั้น

ในการณ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพระราชกรณีย์เมืองได้แล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพระราชกรณีย์เมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ประเดิมที่ต้องพิจารณาในจังหวัดว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาธิรัฐตามคำร้องของนายทะเบียน พระการเมืองหรือไม่

การที่นายทะเบียนพระการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคราษฎรเนื่องจากมีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อ นายวิลากิริ รัฐแสง หัวหน้าพรรคราษฎรในรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพรรคมีส่วนรู้เห็นแต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเข้าข่ายเหตุยุบพรรครตามมาตรา ๖๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ นั้น นายทะเบียนพระการเมืองได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้น และผลจากการสอบสวนพยานบุคคลและพยานเอกสารต่าง ๆ ดังที่ได้แนบมาพร้อมกับคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคราษฎรแล้ว พนวจฯ พรรคราษฎรไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑

การที่หัวหน้าพรรคราษฎร มีหนังสือชี้แจงนายจังศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อ และการดำเนินการใช้จ่ายเงินตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ แต่ยอมรับว่าเป็นผู้เบิกเงินกองทุน ๑ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทนเพราžeเชื่อใจกัน ทำให้ไม่ทราบเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ของพรรคร โดยที่ตนเองเป็นผู้ตรวจสอบและใบเสร็จรับเงินบางส่วนด้วยนั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า หัวหน้าพรรคราษฎร ซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคร ในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนพระการเมืองกำหนด ๑ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ ได้ยินยอมให้ผู้อื่นไปดำเนินกิจการของพรรคราษฎร และทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จนกระทั่งเกิดความผิดพลาดขึ้น รวมทั้งพรรคราษฎรได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง ๑

เมื่อพิจารณาคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคราษฎรไม่สามารถหักล้างข้อเท็จจริงประกอบคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคราษฎรของนายทะเบียนพระการเมือง ดังนั้น พฤติการณ์และ

ຫລັກສູນທີ່ນາຍທະເບີນພຣຣຄກາຣເມືອງນໍາເສນອເຊື່ອໄດ້ວ່າ ພຣຣຄປຣະຈາກສູ່ເມື່ອດຳເນີນກາຣໃຫ້ເປັນເປົຕາມ
ມາຕຣາ ៣៥ ແລະ ມາຕຣາ ៦២ ແຫ່ງພຣຣາຈບໍ່ຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຣມນູ່ຢູ່ວ່າດ້ວຍພຣຣຄກາຣເມືອງ ១ ກຣມ
ຈຶ່ງມີເຫດຸໃຫ້ຢູ່ພຣຣຄປຣະຈາກສູ່ໄດ້

ອາສີຍເຫດຸພລດັກລ່ວງ ຈຶ່ງວິນິຈນີຢູ່ໃຫ້ຢູ່ພຣຣຄປຣະຈາກສູ່

ຄາສຕຣາຈາຍ໌ ດຣ. ກຣະມລ ທອງຮຣມນູ່
ຕຸລາກາຣຄາລວັກສູ່ຮຣມນູ່

คำวินิจฉัยของ นายอุमพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคประชารัฐ

ด้วยนายทะเบียนพระကการเมือง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า ได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่าพรรคราชรัฐ ซึ่งได้รับจดแจ้งจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง (ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑) ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อ นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรรคราชรัฐในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพรรคมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเข้าข่ายเหตุยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมสำเนาเอกสารการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคราชรัฐ ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑

นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรรคราชรัฐ ได้รับสำเนาคำร้องแล้ว ได้มีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมเอกสารประกอบ สรุปความได้รับ ไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อ และการดำเนินการใช้จ่ายตามแบบหรือโครงการต่าง ๆ แต่ก็รับว่าเป็นผู้เบิกเงินกองทุนฯ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทนเพราะเชื่อใจกัน ทำให้ไม่ทราบเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ของพรรค โดยตนเองเป็นผู้ตรวจสอบและใบเสร็จรับเงินบางส่วนด้วย

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่าข้อโต้แย้งและพยานหลักฐานตามที่หัวหน้าพรรคราชรัฐ กล่าวอ้างย่อๆ ได้รับการสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามวิธีการที่ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดแล้ว โดยฟังข้อเท็จจริงว่า

๑. พรรคราชรัฐมีการดำเนินการไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ทั้งในปี ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ อีกทั้งมีการออกหลักฐานการจ่ายเงินผิดพลาด รวมทั้งปกปิดข้อเท็จจริงบางรายการซึ่งส่อไปในทางทุจริต

๒. มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อ นายวิลัศรัฐแสง หัวหน้าพรบในรายงานดังกล่าว โดยหัวหน้าพรบรับรู้ แต่ไม่ได้ดำเนินการใดๆ

๓. มีการจัดทำรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๒ เป็นเท็จในรายการรายชื่อผู้เข้าประชุม โดยมีการปลอมลายมือชื่อผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวຍ่อมถือได้ว่าหัวหน้าพรบประชาชนรัฐ มิได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรบการเมืองในรอบปีที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ และพรบประชาชนรัฐมิได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรบการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว นายทะเบียนพรบการเมืองจึงมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรบประชาชนรัฐได้โดยชอบ

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรบประชาชนรัฐ แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพรบการเมืองทราบ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลโท จุด อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอให้สั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคราชรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่ามีการร้องเรียนว่า นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรรคราชรัฐ ร่วมกับนายธีรพงศ์ ไสกนوارคาม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และนายชนกพัทร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพรรคราชรัฐ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๒ จำนวน ๑,๓๑๗,๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า การดำเนินการไม่ตรงกับแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานการดำเนินกิจกรรมของพรรครอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง จึงเสนอให้รัฐสภาเบิกจ่ายเงินจากกองทุนฯ ไว้เป็นการชั่วคราว ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรครการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินกิจกรรมของพรรคราชรัฐ ผลการสอบสวนได้ความว่า พรรคราชรัฐดำเนินกิจกรรมของพรรครการเมืองในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลักษณ์ รัฐแสง ในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพรรคนี้ส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใดๆ การกระทำดังกล่าว เป็นเหตุยุบพรรคราชรัฐได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นายธีรพงศ์ ไสกนوارคาม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๐ ถึงพฤษภาคม ๒๕๔๒ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาวิชาพรรครการเมือง มีส่วนทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับเงินกองทุนของพรรคราชรัฐไม่ถูกต้อง และนายวิลักษณ์ ยอมรับว่าการดำเนินการกองทุนนั้น มีปัญหาในทางปฏิบัติมากรวมทั้งมีการทุจริตด้วยแต่ไม่มีส่วนรู้เห็นในการปลอมลายมือชื่อของตน

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีเมห์ทุที่จะสั่งยุบพรรคประชาธิรัฐตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรครกการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรครกการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรครกการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และมาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรรครกการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรครกการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

หัวหน้าพรรครกประชาธิรัฐ ซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรครกในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรครกการเมืองกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครกการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ โดยยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินกิจการของพรรครกประชาธิรัฐ และทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จนกระทั่งเกิดความผิดพลาดขึ้น รวมทั้งได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ประจำปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง จึงฟังได้ว่าพรรครกประชาธิรัฐไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครกการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ กรณีเมห์ทุที่จะสั่งยุบพรรครกประชาธิรัฐได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครกการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “พรรครกการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” ศาลรัฐธรรมนูญนี้อำนาจสั่งยุบพรรครกการเมืองนั้นได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยแล้ว จึงสั่งยุบพรรครกประชาธิรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครกการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ກໍາວິນິຈຈີຍຂອງ ນາຍປິරື້າ ເລີມວັນທີ່ ຕຸລາກາຮ່າລວັງຮຽນນູ້ມູນ

ທີ່ ៦/២៥៤៨

ວັນທີ ១៥ ກຸມພາພັນທີ ២៥៤៨

ເຮື່ອງ ນາຍທະເບີນພຣຄກາຮເມືອງຂອໃຫ້ສັ່ງຍຸນພຣຄປະຈາກປະຈາກ

ນາຍທະເບີນພຣຄກາຮເມືອງໄດ້ຢືນຄໍາຮ່ອງ ລວມທີ່ ៦ ຂັນວາຄນ ២៥៤៣ ຂອໃຫ້ສາລວັງຮຽນນູ້ມູນ
ສັ່ງຍຸນພຣຄປະຈາກປະຈາກ ຕາມພຣະຈະບັນຍຸ້ຕີປະກອບຮຽນນູ້ມູນວ່າດ້ວຍພຣຄກາຮເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១
ມາຕຣາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ຂ້ອເທິ່ງຈິງຕາມຄໍາຮ່ອງແລະເອກສາຣປະກອບຄໍາຮ່ອງໄດ້ຄວາມວ່າ ເລາຊີກາຮຄະກຣມກາຮເລືອກຕັ້ງ
ໄດ້ຮັບໜັງສື່ອຮັງເຮີຍຈາກນາຍສົມພັກ ຮັດນະວາຮະ ປະຊານສາຫາພຣຄລຳດັບທີ່ ២ ວ່າ ນາຍວິລາສ
ຮັງແສງ ຫັ້ນໜ້າພຣຄປະຈາກປະຈາກ ອຳມະກັນນາຍທີ່ປັກພັກ ໂສກຜວກຄາມ ເຈົ້າໜ້າທີ່ວິເຄະຫັນໂຍນາຍແລະແພນ ៦
ສຳນັກງານປັດກະທຽມທາດໄທ ທຶ່ງເຄຍຫ່ວຍປົງປັບຕິງນອງໆທີ່ສຳນັກງານຄະກຣມກາຮເລືອກຕັ້ງ
ຮັບຜົດຂອບເຖິງກັບກາຮຈັດຕັ້ງສາຫາພຣຄກາຮເມືອງ ແລະນາຍືນກົກທີ່ ກັ້ງສວັສດີ ຜູ້ຈຳນວຍກາຮພຣຄປະຈາກປະຈາກ
ນຳເນີນສັນນັບສຸນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຮພັດນາພຣຄກາຮເມືອງ ປະຈຳປີ ២៥៤២ ຈຳນວນ ១,៣៣៧,៦០០ ນາທ
ໄປແມ່ງກັນໃຊ້ເປັນກາຮສ່ວນຕົວ

ສຳນັກງານຄະກຣມກາຮເລືອກຕັ້ງໄດ້ຕຽບສອບຂ້ອເທິ່ງຈິງແລ້ວໄດ້ຄວາມວ່າ ກາຮດຳເນີນກາຮ
ຕາມແພນງານ/ໂຄຮງກາຮທີ່ໄດ້ຮັບກາຮສັນນັບສຸນຈາກກອງທຸນ ។ ໄນໆຕຽບກັບແພນງານ/ໂຄຮງກາຮທີ່ໄດ້ຮັບອນຸມັຕີ
ແລະຮາຍງານກາຮດຳເນີນກິຈກາຮຂອງພຣຄໃນຮອບປົງປັບຕິທິນ ພ.ສ. ២៥៤២ ບັດແຍ້ງກັບຂ້ອເທິ່ງຈິງ ແລະອາຈ
ເປັນເຫດໃຫ້ຍຸນພຣຄຕາມພຣະຈະບັນຍຸ້ຕີປະກອບຮຽນນູ້ມູນວ່າດ້ວຍພຣຄກາຮເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១
ມາຕຣາ ៦៥ ວຣຄທີ່ (៥) ຈຶ່ງເສນອໃຫ້ຮັບກາຮເບີກຈ່າຍເນີນຈາກກອງທຸນ । ໄວເປັນກາຮຫ້ວຽກ ແລະ
ເຫັນກວ່າແຕ່ງຕັ້ງຄະກຣມກາຮສອບສວນ ໂດຍໃຊ້ເຫດຕາມພຣະຈະບັນຍຸ້ຕີປະກອບຮຽນນູ້ມູນວ່າດ້ວຍ
ພຣຄກາຮເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ມາຕຣາ ៣៥

ປະຊານກະກຣມກາຮເລືອກຕັ້ງໃຫ້ສັນນັບສຸນຈາກນາຍທະເບີນພຣຄກາຮເມືອງ ຈຶ່ງມີກຳສັ່ງແຕ່ງຕັ້ງຄະກຣມກາຮ
ສອບສວນຂ້ອເທິ່ງຈິງກີ່ກາຮດຳເນີນກິຈກາຮຂອງພຣຄປະຈາກປະຈາກ

ຄະກຣມກາຮສອບສວນຂ້ອເທິ່ງຈິງໄດ້ເສນອຮາຍງານກາຮສອບສວນຕ່ອນນາຍທະເບີນພຣຄກາຮເມືອງວ່າ
ພຣຄປະຈາກປະຈາກຈຶ່ງໄດ້ຮັບຈົດແຈ້ງກາຮຈັດຕັ້ງເມື່ອວັນທີ ២៥ ຂັນວາຄນ ២៥៤១ ມີກາຮຈັດທໍາຮາຍງານກາຮດຳເນີນ
ກິຈກາຮຂອງພຣຄກາຮເມືອງໃນຮອບປົງປັບຕິທິນ ພ.ສ. ២៥៤២ ແລະຮາຍງານກາຮໃຊ້ຈ່າຍເນີນສັນນັບສຸນຈາກ

กองทุนฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ “ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรรคประชาธิรัฐ ในรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพรรคมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใดๆ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคราชรัฐทราบ เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรรคราชรัฐมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ชันวาคม ๒๕๔๗ วันที่ ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๘ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปได้ว่า นายธีรพงศ์ โสภณาราม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๐ ถึงพฤษภาคม ๒๕๔๒ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง เป็นตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพรรคราชรัฐ เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้งนายชนกัثار กังสวัสดิ์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพรรคราชรัฐ ตนในฐานะหัวหน้าพรรคราชรัฐได้ลงเชือดนายธีรพงศ์ โสภณาราม เพราะเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับพรรคการเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วยภัยหลังจึงทราบว่า นายธีรพงศ์ โสภณาราม มีเจตนาไม่ดีต่อพรรคราชรัฐ และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็พยายามผิดให้แก่หัวหน้าพรรคราชรัฐ สำหรับประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพรรคราชรัฐไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พรรคราชรัฐได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ นั้น ในฐานะหัวหน้าพรรคราชรัฐได้พยายามชี้แจงให้สาขาพรรคราชรัฐใจถึงแผนงาน/โครงการ แต่มีบางสาขาไม่พยายามเข้าใจ เพราะต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อพรรคราชรัฐไม่มีเงินให้ก็พยายามจับผิดและร้องเรียน จึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำงานแผนงาน/โครงการ ตามที่กำหนดไว้ได้ ส่วนกรณีที่กล่าวหาว่า พรรคราชรัฐดำเนินการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนั้นยอมรับว่า เป็นผู้มีอำนาจเบิกเงินร่วมกับนายชนกัثار กังสวัสดิ์ แต่เมื่อบอกเงินมาแล้ว ได้นำเงินส่งให้กับนายธีรพงศ์ โสภณาราม กับนายชนกัثار กังสวัสดิ์ ร่วมกันดำเนินการ เพราะตนไม่สัมทัด จึงไม่ทราบว่า การจัดซื้อและจัดจ้างทุกอย่างมีราคารวบเท่าไร เพียงแต่ตรวจรับของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น โดยนายธีรพงศ์ โสภณาราม จะเป็นคนจ่ายเงินเพราะตนได้มอบเงินให้ไปทั้งหมด ส่วนกรณีที่ว่า มีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพรรคราชรัฐ

โดยที่ตนมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการนั้น ตนไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อมา ก่อน จนกระทั่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ และสาเหตุที่ทำงานมาเกือบสองปีโดยไม่ทราบเรื่องเอกสารปลอม เพราะเชื่อใจกัน และวันใดที่เข้าสำนักงาน จะโทรศัพท์ไปแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อน เมื่อไปถึงกลับไม่พบ เจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ ยังเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีภารกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาก และไม่ได้ดูแลผลกระทบเมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้ผลกระทบเมืองที่จัดตั้งใหม่ รวมทั้งพระครูประชารัฐเกิดปัญหามาก

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและหนังสือชี้แจงของพระครูประชารัฐแล้ว มีปัญหา ที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพระครูประชารัฐตามคำร้องของนายทะเบียนพระครูการเมือง หรือไม่

เห็นว่า การที่นายทะเบียนพระครูการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพระครูประชารัฐ เนื่องจากพระครูประชารัฐไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครูการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพระครูการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระครูการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่ พระครูการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจากถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และมาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พระครูการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครูการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” นั้น หัวหน้าพระครูประชารัฐได้มีหนังสือชี้แจงยอนรับว่า เป็นผู้เบิกเงินกองทุนฯ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทน เพราะเชื่อใจกัน ทำให้ไม่ทราบเรื่องการจัดซื้อและจัดจ้างต่างๆ ของพระคร แต่ตนเป็นผู้ตรวจสอบและใบเสร็จรับเงินบางส่วนด้วย

โดยที่ มาตรา ๓๕ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าพระครูการเมืองจัดทำรายงานการดำเนิน กิจการของพระครูการเมือง.....ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง.....และมาตรา ๖๒ บัญญัติว่า พระครูการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้และ จะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครูการเมือง.....ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....

ตามรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงที่กล่าวข้างต้น โดยหัวหน้าพระครูประชารัฐมีได้ปฏิเสธ ฟังได้ว่า หัวหน้าพระครูประชารัฐได้ยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินกิจการของพระครและปล่อยให้ผู้อื่นใช้จ่ายเงินที่พระคร ได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุนฯ เพราะเชื่อใจกันและตนไม่ทราบเรื่องถือได้ว่าเป็นการประมาท

เดินเลือดอย่างร้ายแรงของผู้ที่เป็นหัวหน้าพรรค จึงเกิดความผิดพลาดขึ้น รวมทั้งฟังได้ว่ารายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองที่ได้ยื่นต่อกองกรรมการการเลือกตั้งก็ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ดังนั้น จึงฟังได้ว่า พรรคราชวัตถุไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นเหตุให้พรรคการเมืองต้องยุบเลิกไปตามมาตรา ๖๕

วินิจฉัยให้ยุบพรรคราชวัตถุ

นายปรีชา เนลิมวนิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครุการเมืองขอให้สั่งยุบพระครุประหารัฐ

นายทะเบียนพระครุการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ ชั้นวานค์ ๒๕๖๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งยุบพระครุประหารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้รับหนังสือร้องเรียนจากนายสมพงษ์ รัตนवราหา ประธานสาขาวรรคลำดับที่ ๒ ว่า นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพระครุประหารัฐ ร่วมกับนายธีรพงษ์ โสภณวาราม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หนี้นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพระครุการเมือง และนายชนกพัทร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพระครุประหารัฐ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครุการเมือง ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๓๗,๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า การดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ตรงกับ แผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานการดำเนินกิจกรรมของพระครุในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง และอาจเป็นเหตุให้ยุบพระครุ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงเสนอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินจากกองทุนฯ ไว้เป็นการชั่วคราว และเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้เหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๕ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะ นายทะเบียนพระครุการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินกิจการของพระครุประหารัฐ

นายทะเบียนพระครุการเมืองได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า พระครุประหารัฐ ซึ่งได้รับการจดแจ้งการจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ชั้นวานค์ ๒๕๖๑ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการ

ของพรrocการเมืองในรอบปีที่ พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลาศ รัฐแสง หัวหน้าพรrocประชารัฐ ในรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพรrocมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใดๆ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรrocตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรrocการเมือง จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocประชารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรrocสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรrocประชารัฐทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

หัวหน้าพรrocประชารัฐมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ วันที่ ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปได้ว่า นายธีรพงศ์ โสภณวารุณ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๐ ถึงพฤษภาคม ๒๕๔๒ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรrocการเมือง เป็นตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพรrocประชารัฐ เริ่มต้นแต่แนะนำให้แต่งตั้งนายชนกัตร กังสวัสดิ์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพรrocประชารัฐ ตนในฐานะหัวหน้าพรrocได้ลงเชือดนายธีรพงศ์ฯ เพราะเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินงานต่างๆ เกี่ยวกับพรrocการเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วย ภายหลังจึงทราบว่า นายธีรพงศ์ฯ มีเจตนาไม่ดีต่อพรroc และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็ยินความผิดให้แก่หัวหน้าพรroc สำหรับประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพรrocประชารัฐไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พรrocได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ นั้น ในฐานะหัวหน้าพรrocตนได้พยายามชี้แจงให้สาขาวิชาเข้าใจถึงแผนงาน/โครงการ แต่มีบางสาขาไม่พยายามเข้าใจ เพราะต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อพรrocไม่มีเงินให้ก็พยายามจับผิดและร้องเรียน จึงเป็นการยากยิ่งที่จะทำงานแผนงาน/โครงการ ตามที่กำหนดไว้ได้ ส่วนกรณีที่กล่าวหาว่า พรrocบัดทำการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนั้น ยอมรับว่า เป็นผู้มีอำนาจเบิกเงินร่วมกับนายชนกัตรฯ แต่เมื่อบอกมาแล้ว ได้นำเงินส่งให้กับนายธีรพงศ์ฯ โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อและจัดจ้าง นั้น นายธีรพงศ์ฯ กับนายชนกัตรฯ ร่วมกันดำเนินการ เพราะตนไม่สันทัด จึงไม่ทราบว่า การจัดซื้อและจัดจ้างทุกอย่างมีราคาริบบ์ไว้เพียงแต่ตรวจรับของและใบเสร็จรับเงินบางส่วนเท่านั้น โดยนายธีรพงศ์ฯ จะเป็นคนจ่ายเงินเพราตนได้มอบเงินให้ไปทั้งหมด ส่วนกรณีที่ว่า มีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพรroc โดยที่ตนมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้

ดำเนินการนั้น ตนไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อมา ก่อน จนกระทั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ และสาเหตุที่ทำงานมาเกื้อบส่องปีโดยไม่ทราบเรื่องเอกสารปลอม เพราะเชื่อใจกันและวันใดที่เข้าสำนักงาน จะโทรศัพท์ไปแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อน เมื่อไปถึงกลับไม่พบเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีการกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาก และไม่ได้ดูแล prerok การเมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้ prerok การเมืองที่จัดตั้งใหม่ รวมทั้ง prerok ประชารัฐเกิดปัญหามาก

ประเด็นการพิจารณา

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของ prerok ประชารัฐแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบ prerok ประชารัฐตามคำร้องของนายทะเบียน prerok การเมืองหรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่นายทะเบียน prerok การเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบ prerok ประชารัฐ เนื่องจาก prerok ประชารัฐไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย prerok การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้า prerok การเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของ prerok การเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้ นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่ prerok การเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และมาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “ prerok การเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนด้วยเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ prerok การเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อกองคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” นั้น หัวหน้า prerok ประชารัฐได้มีหนังสือชี้แจงย้อนรับว่า เป็นผู้เบิกเงินกองทุนฯ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทน เพราะเชื่อใจกัน ทำให้ไม่ทราบเรื่องการจัดซื้อและจัดจ้างต่างๆ ของ prerok โดยที่ตนเป็นผู้ตรวจรับของและใบเสร็จรับเงิน บางส่วนด้วย จึงเป็นกรณีที่หัวหน้า prerok ประชารัฐ ซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของ prerok ในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียน prerok การเมืองกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย prerok การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ โดยยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินกิจการของ prerok ประชารัฐ และทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จนกระทั่งเกิดความผิดพลาดขึ้น รวมทั้ง prerok ประชารัฐได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ประจำปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย prerok การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ดังนั้น จึงเห็นว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่ง

ยุบพระคปรชาารัฐได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “พระครการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้...
 (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๗” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระครการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระครการเมืองนั้น”

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพระคปรชาารัฐ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สรวงสุน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ยุบพรรคประชาธิรัฐ

นายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ว่า พรรคราชรัฐได้รับ
ขาดแง่งการจัดตั้งเป็นพระครการเมืองเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการ
ในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรครา
กการเมือง ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชบัญญัติ
พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพรรครา
กประชาธิรัฐในรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพรรคนี้ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้นำ แต่ได้ดำเนินการใดๆ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
มีคำสั่งยุบพรรคราชรัฐ ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคราชรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ดังนี้

๑. เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม
๒๕๖๓ จากนายสมพงษ์ รัตนะราหะ ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๒ กล่าวหาว่า นายวิลาก รัฐแสง
หัวหน้าพรรคราชรัฐ ร่วมกับนายธีรพงษ์ โสภณวรคาม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคราชรัฐ ขณะนายธีรพงษ์ และนายชนกสรร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพรรคราชรัฐ
นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคราชรัฐ ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๓๑๖,๖๐๐ บาท
ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว

๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง
สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ตรงกับแผนงาน/
โครงการที่ได้รับอนุมัติไป และรายงานการดำเนินกิจการของพรรคราชรัฐในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ขัดแย้ง
กับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ยุบพรรคราชรัฐตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคราชรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเสนอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินจากกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรครา
กการเมืองสำหรับพรรคราชรัฐ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓) ไว้เป็นการชั่วคราว และเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการ

สอบสวน โดยใช้เหตุมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระคราเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินกิจการของพระคราเมือง ดังนี้

๓. นายทะเบียนพระคราเมือง ได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า พระคราเมืองซึ่งได้รับจัดแจ้งการจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระคราเมืองในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพระคราเมืองจากกองทุนฯ ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมืองจากกองทุนฯ ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพระคราเมือง ในการรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพระครามีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใดๆ ซึ่งเป็นเหตุยุบพระคราเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ (๕)

๔. นายทะเบียนพระคราเมือง จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งยุบพระคราเมือง ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพระคราเมือง ให้การว่า ได้รับคำร้องดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ วันที่ ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ ซึ่งแจ้งสรุปได้ว่า นายธีรพงศ์ ไสกณวารค เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๐ ถึงพฤษภาคม ๒๕๔๒ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาวิชาการเมือง เป็นตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพระคราเมือง เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้ง นายชนกัตร กังสวัสดิ์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพระคราเมือง ตนในฐานะหัวหน้าพระคราเมืองเชื่อว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วย ภายหลังจึงทราบว่า นายธีรพงศ์มีเจตนาไม่ดีต่อพระคราเมือง และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็โหยนความผิดให้แก่หัวหน้าพระคราเมือง สำหรับประเต็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพระคราเมืองไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พระคราเมืองได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ นั้น ในฐานะหัวหน้าพระคราเมืองได้พยายามชี้แจงให้สาขาวิชาพระคราเมืองทราบถึงแผนงาน/โครงการ แต่มีบางสาขาไม่พยาຍາมเข้าใจ เพราะต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อพระคราเมืองให้กับพยาຍາมจับผิดและร้องเรียน จึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำงานแผนงาน/โครงการ ตามที่กำหนดไว้ได้ ส่วนกรณีที่กล่าวหาว่า พระคราเมืองได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนั้น

ยอมรับว่าเป็นผู้มีอำนาจเบิกเงินร่วมกันนายธนภัทร แต่เมื่อเบิกเงินแล้วได้นำเงินส่งให้นายธีรพงศ์ โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อและจัดจ้าง นั้น นายธีรพงศ์กับนายธนภัทรร่วมกันดำเนินการเพราะตันไม่สันทัด จึงไม่ทราบว่า การจัดซื้อและจัดจ้างทุกอย่างมีรายการจริงเท่าไร เพียงแต่ตรวจสอบของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น โดยนายธีรพงศ์จะเป็นคนจ่ายเงินเพราะตันได้มอบเงินให้ไปทั้งหมด ส่วนกรณีที่ว่า มีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพรรคโดยที่ตนมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการนั้น ตนไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อมา ก่อน จนกระทั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ และสาเหตุที่ทำงานมาเกือบสองปี โดยไม่ทราบเรื่องเอกสารปลอม เพราะเชื่อใจกันและวันใดที่เข้าสำนักงาน จะโทรศัพท์ไปแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อน เมื่อไปถึงกลับไม่พบเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ เห็นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งมีภารกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาก และไม่ได้ดูแลพรรคการเมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้พรรคร่วมเมืองที่จัดตั้งใหม่ รวมทั้งพรรครัฐเกิดปัญหามาก

พิเคราะห์แล้ว พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคร่วมเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคร่วมเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคร่วมเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุน ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคร่วมเมือง ในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกิจกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคร่วมเมืองยื่น gelektหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคร่วมเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคร่วมเมืองไปรวมกับพรรคร่วมเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคร่วมเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕

หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคร่วมเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนเมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคร่วมเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคร่วมเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองได้แล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

มีประเด็นดังต่อไปนี้ว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคราชรัฐตามคำร้องของนายทะเบียน พรรครการเมืองหรือไม่ เห็นว่า หัวหน้าพรรคราชรัฐมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของ พรรครการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรครการเมือง กำหนดตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และพรรครการเมืองต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรครการเมืองจากกองทุนฯ ในรอบปีปฏิทิน ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย นายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพรรคราชรัฐ ได้นำหนังสือชี้แจงยอนรับว่า เป็นผู้เบิกเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรครการเมืองประจำปี ๒๕๔๒ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทนเพระเชื้อใจกัน ทำให้ไม่ทราบเรื่องการจัดซื้อและจัดจ้างต่างๆ ของพรรคร โดยที่ตนเป็นผู้ติดตามรับของและใบเสร็จรับเงินบางส่วนด้วย จึงเป็นกรณีที่หัวหน้าพรรคร ประชารัฐรับว่าได้ยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินกิจการของพรรคราชรัฐ และทำรายงานการดำเนินกิจการ ของพรรคราชรัฐในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และพรรคราชรัฐ ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ประจำปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เมื่อนายทะเบียนพรรครการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประกูณ ต่อนายทะเบียนพรรครการเมืองแล้ว เห็นว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคราชรัฐได้ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

อาศัยเหตุดังนิจยามา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคราชรัฐ

นายมงคล สารภูน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรคประชารัฐ

นายทะเบียนพรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรคประชารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า

เลขที่การคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จากนายสมพงษ์ รัตนะวรรหา ประธานสาขาวรคประชารัฐลำดับที่ ๒ วันนายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพรคประชารัฐ ร่วมกับนายธีรพงษ์ โสกนวรมาน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาวรคการเมือง และนายธนภัทร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพรคประชารัฐ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาพรคการเมือง ประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๓๑๗,๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว จากการตรวจสอบ สรุปผลได้ว่า การดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ตรงกับแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติไป และรายงานการดำเนินกิจกรรมของพรคในรอบปี ๒๕๖๒ ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ยุบพรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๕ (๕) จึงเสนอให้รับงบการเบิกจ่ายเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรคการเมืองสำหรับพรคประชารัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะสอบสวนเรียบร้อย และเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้เหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๕ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรคการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้นเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และรายงานผลโดยไม่ชักชา

คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงรายงานการสอบสวน ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ต่อ นายทะเบียนพรคการเมืองว่า พรคประชารัฐมีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๒

และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพรรคในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพรรค มีส่วนรู้เห็นแต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ กรณีเป็นเหตุให้ยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ (๕)

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมสำเนาเอกสารสอบข้อเท็จจริงเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชารัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคประชารัฐทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรรคประชารัฐมีหนังสือชี้แจง ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ วันที่ ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปว่า

๑) นายธีรพงศ์ ไสภรณ์วารุณ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งพรรคการเมือง เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพรรคประชารัฐ เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้งคนของนายธีรพงศ์ คือนายชนกัตร กังสวัสดิ์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพรรคประชารัฐ เพื่อที่จะได้เข้ามาทำงานแทนหัวหน้าพรรค ซึ่งตนในฐานะหัวหน้าพรรคได้ทรงเชื่อพระหฤทัยว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับพรรคการเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วยภัยหลังจึงทราบว่านายธีรพงศ์ มีเจตนาไม่สุจริตต่อพรรค และเมื่อเกิดปัญหา ก็ยินความผิดให้แก่หัวหน้าพรรค

๒) ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพรรคประชารัฐไม่ตรงกับแผนงานหรือโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้นในฐานะหัวหน้าพรรค ได้พยายามชี้แจงให้สาขาพรรคให้เข้าใจถึงแผนงานและโครงการ แต่บางสาขาพรรคไม่พยายามเข้าใจ เพราะต้องการรับเงินสนับสนุนแต่เพียงอย่างเดียว เมื่อทางพรรคไม่มีเงินก็พยายามที่จะจ้องจับผิดหรือทำลาย เพราะฉะนั้นจึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะดำเนินงานหรือโครงการตามที่กำหนดไว้ได้

๓) กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า พรรคประชารัฐจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงนั้น ตนยอมรับว่าเป็นผู้มีอำนาจเบิกเงินร่วมกับนายชนกัตร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพรรค แต่เมื่อเบิกมาแล้วได้นำเงินส่วนใหญ่

นายชีรพงศ์ ไสกนوارกาน โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อข้อดั้งทุกอย่าง นายชีรพงศ์ กับนายชนกัท เป็นผู้ร่วมกันดำเนินการ เพาะต้นไม้มีความสันทัด จึงไม่ทราบว่าการจัดซื้อ การจัดจ้าง ทุกอย่างมีราคาจริงเท่าไร เพียงแต่ตรวจสอบของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น ส่วนกรณีที่มีการปลอมลายมือ นายวิลากศ หัวหน้าพรรคโดยที่อ้างว่าตนมีส่วนรู้เห็นแต่ไม่ได้ดำเนินการนั้น ไม่เป็นความจริง

๔) กรณีที่นายสุเทพ พรมวาก ประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ไปเอาใบซื้อขายรถยนต์ ที่ตนแจ้งว่าเป็นของนายรัฐ รัฐแสง บุตรของตน มาแสดง เพราะเห็นว่าตนมีพฤติกรรมปักปิดซ่อนเร้นไม่นำหลักฐานการซื้อรถยนต์ดังกล่าวมาแสดง และเมื่อนำมาแสดงกลับเป็นเชื่อของ นายธรรมนูญ รัฐแสง บุตรอีกคนหนึ่งนั้น เนื่องจากนายรัฐ ได้โอนขายรถยนต์ให้แก่นายธรรมนูญ หลังจากที่ไม่อนุญาตให้ตนใช้แล้ว ส่วนใบซื้อขายครั้งแรกนั้น สูญหายไป

พิจารณาตามคำร้องและหลักฐานที่ส่งมาประกอบการพิจารณาในจังหวัดฯ เห็นว่า มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย คือ กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคประชาธิรัฐตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรครการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และมาตรา ๖๒ ที่บัญญัติว่า “พรรครการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรครการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกองคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” พิจารณาแล้วเห็นว่าพรรครประชาธิรัฐไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติ ดังกล่าว คือ หัวหน้าพรรครประชาธิรัฐ นายวิลากศ รัฐแสง ซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรครในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ไม่ได้กระทำการดังกล่าวด้วยตนเองโดยกลับยินยอมให้บุคคลอื่นกระทำการแทนจนกระทั่งเกิดความผิดพลาดขึ้น ซึ่งเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ อีกทั้งพรรครประชาธิรัฐได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเท่ากับเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

จากเหตุผลดังกล่าว เห็นว่ากรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาธิรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “พรรคราษฎร์ “มิได้มีอำนาจให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคราษฎร์ตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคราษฎร์ตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคราษฎร์ ” จึงวินิจฉัยสั่งให้ยุบพรรคราษฎร์

นายสุจิต บุญคงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๔๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชารัฐ

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพระครการเมืองได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๑๘๘๗ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ กราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า “...นายทะเบียนพระครการเมือง ได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่าพรรครัฐบาลได้รับงบแจ้งจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง (ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐) ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อ นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรรครัฐบาลในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพรรคมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเข้าข่ายเหตุยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐

“นายทะเบียนพระครการเมือง จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมสำเนาเอกสารการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครัฐบาล ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป”

นายวิลักษณ์ รัฐแสง หัวหน้าพรรครัฐบาล ได้มีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ รวม ๓ ครั้ง ได้แก่ หนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ หนังสือลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๔ และหนังสือลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ สรุปความได้ว่า “นายธีรพงศ์ โสภณารัตน์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ในขณะนั้นปฏิบัติงานที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง) ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง เป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพรรครัฐบาล โดยเป็นผู้แนะนำให้แต่งตั้งนายชนกทิร กังสวัสดิ์ เป็นผู้อำนวยการพรรครัฐบาล ซึ่งตนก็ทรงเชื่อ เพราะเห็นว่า นายธีรพงศ์ฯ เป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต่อมาภายหลังจึงทราบว่า นายธีรพงศ์ฯ มีเจตนาไม่ดีต่อพรรครัฐบาล ที่พรรครัฐบาลไม่สามารถดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่พรรครัฐบาลได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ได้ นั้น ตนก็ได้พยายามชี้แจงให้สาขาพรรครัฐบาลเข้าใจแล้ว

แต่เมืองสาขาไม่พยายามเข้าใจ เพราะสาขาดูแลนั้นต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เกี่ยวกับกรณีที่กล่าวว่าพรรคจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง นั้น ตนยอมรับว่าได้เบิกเงินร่วมกับนายชนกทรฯ ฯ จริง แต่เมื่อเบิกเงินมาแล้ว ตนได้ส่งเงินให้กับนายธีรพงศ์ฯ ไปดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างร่วมกับนายชนกทรฯ ฯ เพราะตนไม่สันทัด จึงไม่ทราบว่าการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างมีราคาจริงเท่าไร เพียงแต่ได้ตรวจสอบและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น ส่วนกรณีที่มีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพรรคโดยตนมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการ นั้น ตนไม่ทราบเรื่องมาก่อน จนกระทั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ”

การรับเรื่องไว้พิจารณาвинิจฉัย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิรัฐ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ ดังกล่าว บัญญัติว่า “พรรครการเมืองยื่นเมล์เดิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

“(๑).....

“(๒).....

“(๓).....

“(๔).....

“(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

“เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรครการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรครการเมืองนั้น

“.....”

ในคำวินิจฉัยส่วนตน ที่ ๒/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๒ เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคปฏิรูป นั้น ข้าพเจ้าเป็นเสียงข้างน้อยเสียงหนึ่งที่ได้วินิจฉัยว่าศาลรัฐธรรมนูญไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ สั่งยุบพรรครการเมืองได้ และไม่ชอบที่จะรับคำร้องของนายทะเบียนไว้พิจารณา ทั้งนี้ เพราะเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ดี โดยที่เสียงข้างมาก

ขององค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ (๕) ที่กล่าว ซึ่งคำวินิจฉัยนี้ย่อมมีผลผูกพันเป็นบรรทัดฐานตามมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยในเนื้อหาของคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองในกรณีนี้ต่อไป คำวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคร่วมเมืองและตามหนังสือชี้แจงของพรรครัฐบาล ได้แก่ ว่า นายวิลาศ รัฐแสง หัวหน้าพรรครัฐบาล ได้เปิดเงินร่วมกับนายธนภัทร ฯ จริง และได้ส่งเงินที่เบิกมาให้กับนายธีรพงศ์ ฯ ไปดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างร่วมกับนายธนภัทร ฯ นายวิลาศจึงไม่ทราบว่า การจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างมีราคาระดับต่ำ แต่ได้ตรวจสอบของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่หัวหน้าพรรครัฐบาล มิได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมของพรรคร่วมปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคร่วมเมืองกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคร่วมเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมของพรรคร่วมเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคร่วมเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” นอกจากนี้ การจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุน ฯ โดยพรรคร่วมปี ๒๕๔๒ ยังไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคร่วมเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคร่วมเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” ข้ออ้างของนายวิลาศที่ว่าตนไม่สันทัดกับการจัดซื้อจัดจ้างและว่าการดำเนินการที่ผิดพลาดเป็นเพียงตนหลงเชื่อเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งของคณะกรรมการการการเลือกตั้งนั้น มิอาจรับฟังเป็นข้อแก้ตัวได้ จึงเห็นว่าได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๕) เกิดขึ้นกับพรรครัฐบาล ที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคร่วมเมืองนี้ได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่าศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งให้ยุบพรรครัฐบาล ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคร่วมเมือง

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้สั่งยุบพระครประหารัฐ

นายทะเบียนพระครการเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพระครประหารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง โดยนายทะเบียนพระครการเมืองให้เหตุผลว่า

เลขที่การคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จากนายสมพงศ์ รัตนะวราหะ ประธานสาขาวรรคประหารัฐ ลำดับที่ ๒ ว่า นายวิลากิริ รัฐแสง หัวหน้าพระครประหารัฐ ร่วมกับนายธีรพงศ์ โสภณาราม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาวรรคการเมือง และนายชนกัทธร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพระครประหารัฐ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมือง ประจำปี ๒๕๔๒ จำนวน ๑,๓๑๖,๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว จากการตรวจสอบคณะกรรมการฯ สรุปผลได้ว่าการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติไป และรายงานการดำเนินกิจการของพระครในรอบปีปฏิทิน (พ.ศ. ๒๕๔๒) ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ยุบพระครตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเสนอให้รัฐบาลรับการเบิกจ่ายเงินจากกองทุนเพื่อพัฒนาการเมืองสำหรับพระครประหารัฐ (ปี พ.ศ. ๒๕๔๓) ไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะสอบสวนแล้วเสร็จ และเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยใช้เหตุมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระครการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้นเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

นายทะเบียนพระครุการเมือง ได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ ว่าพระครุประชารัฐซึ่งได้รับจดแจ้งจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (แบบรายงานการดำเนินกิจการของพระครุการเมือง ที่ ปชร. ๓๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๓) และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครุการเมือง (แบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพระครุการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๓) ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อ นายวิลากศ รัฐแสง หัวหน้าพระครุประชารัฐ ในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพระครุเมืองรัฐเรียนแต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเข้าข่ายเหตุยุบพระครุตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นายทะเบียนพระครุการเมือง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครุประชารัฐ ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นายวิลากศ รัฐแสง หัวหน้าพระครุประชารัฐ ชี้แจงว่า

ก) นายธีรพงศ์ ไสกนوارคาม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ - พฤศจิกายน ๒๕๔๒) และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งพระครุการเมือง เป็นตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องของพระครุประชารัฐ เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้งคนของนายธีรพงศ์ฯ คือ นายชนกัตร กังสวัสดิ์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพระครุประชารัฐ เพื่อจะได้เข้ามาทำงานแทนหัวหน้าพระครุซึ่งนายวิลากศฯ ในฐานะหัวหน้าพระครุได้ลงเรื่องนายธีรพงศ์ฯ เพราะเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับพระครุการเมืองเป็นเรื่องใหม่ ภายนอกจึงทราบว่า นายธีรพงศ์ฯ มีเจตนาไม่ดีต่อพระครุ

ข) ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพระครุประชารัฐไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พระครุได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาการเมืองนั้น ในฐานะหัวหน้าพระครุได้พยายามชี้แจงให้สาขาพระครุเข้าใจถึงแผนงาน/โครงการ แต่มีบางสาขาไม่พยายามเข้าใจ เพราะต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อทางพระครุไม่มีเงินให้ก็พยายามที่จะจ้องจับผิดหรือทำลาย และแม้กระทั้งร้องเรียน เช่น นายสมพงศ์ รัตนะวรรache ประธานสาขาพระครุลำดับ ๒ จึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำตามแผนงาน/โครงการ ตามที่กำหนดไว้ได้

ค) สำหรับกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า พระบรมราชรัฐจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาการเมืองไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงนั้น นายวิลาก ฯ รับว่าเป็นผู้มีอำนาจเบิกเงินร่วมกับนายชนภัทร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพระบรมราชรัฐ แต่เมื่อเบิกมาแล้วได้นำเงินส่วนให้กับนายธีรพงศ์ โสภณวาราม โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อจ้างทุกอย่าง นายธีรพงศ์ ฯ กับนายชนภัทร ฯ ร่วมกันดำเนินการ ทั้งนี้ เพราะไม่มีความสันทัด จึงไม่ทราบว่าการจัดซื้อจ้างทุกอย่างมีราคาจริงเท่าไหร่ เพียงแต่ตรวจสอบและรับใบเสร็จรับเงินเท่านั้น การจัดทำสัญญาทุกอย่าง นายธีรพงศ์ ฯ จะเป็นคนจ่ายเงิน ส่วนกรณีที่กล่าวหาว่ามีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพรรค โดยที่หัวหน้าพรรคมีส่วนรู้เห็นแต่ไม่ได้ดำเนินการนั้น นายวิลาก ฯ ขอชี้แจงว่าตนไม่รู้เรื่องการปลอมลายมือชื่อมาก่อน จนกระทั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ และสาเหตุที่ทำงานมาเกือบสองปีโดยไม่รู้เรื่องเอกสารปลอม เพราะเชื่อใจกัน

ง) กรณีที่นายสุเทพ พรมวاص ประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้อาบีซึ่งขายรถยนต์ ໂດຍต้า ไทเกอร์ ซึ่งนายวิลาก ฯ แจ้งว่าเป็นของนายรัฐ รัฐแสง (บุตร) มาแสดง (เพราะเห็นว่าตนมีพฤติการณ์ปกปิดซ่อนเร้นไม่นำหลักฐานการซื้อรถยนต์ดังกล่าวมาแสดง ซึ่งไม่ตรงกับนายธีรพงศ์ ฯ ที่นำหลักฐานการโอนเงินของพระรัฐให้กับนายรัฐ ฯ เดือนละประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาทเศษ ที่อาจเป็นค่าเช่าซึ่งรถยนต์ตามที่ถูกร้องเรียน) แต่เมื่อนำมาแสดงแล้วกล้ายเป็นของนายธรรมนูญ รัฐแสง (บุตรอีกคนที่เพิ่งทำสัญญามีวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๓) นั้นเนื่องจากนายรัฐ ฯ ได้โอนขายรถยนต์คันดังกล่าวให้แก่นายธรรมนูญ ฯ ส่วนในซึ่งขายครั้งแรกหายไปนานแล้ว

ข) นอกจากนี้การที่กรรมการการเลือกตั้งมีการกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมาก และไม่ได้มาดูแลเรื่องพระบรมการเมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้พระบรมการเมืองที่จัดตั้งใหม่รวมทั้งพระบรมราชรัฐเกิดปัญหาจำนวนมาก

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยมีว่า มีเหตุที่จะสั่งยุบพระบรมราชรัฐ หรือไม่ นายทะเบียนพระบรมการเมืองซึ่งแจงว่าการที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระบรมราชรัฐเนื่องจากมีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระบรมการเมืองตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพระบรมราชรัฐในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพรรคนี้ส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเข้าข่ายเหตุยุบพระบรมตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมืองฯ นายทะเบียนพระครุการเมืองได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้น และผลจากการสอบสวนพยานบุคคลและพยานเอกสารต่างๆ พบว่าพระครุประชารัฐไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมืองฯ จริง

หัวหน้าพระครุประชารัฐ ซึ่งแจ้งว่าไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อ และการดำเนินการใช้จ่ายเงินตามแผน/โครงการต่างๆ แต่ยอมรับว่าเป็นผู้เบิกเงินกองทุนฯ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทน เพราะเชื่อใจกัน ทำให้ไม่ทราบเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างต่างๆ ของพระครุ

การที่นายทะเบียนพระครุการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพระครุประชารัฐเนื่องจากพระครุประชารัฐไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพระครุการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระครุการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พระครุการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และมาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พระครุการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนดองใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครุการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อกคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีตัดไป” นั้น หัวหน้าพระครุประชารัฐยอมรับว่า เป็นผู้เบิกเงินกองทุนฯ แล้วส่งมอบให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทน จึงเป็นกรณีที่หัวหน้าพระครุประชารัฐซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระครุในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง แต่กลับยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินกิจการของพระครุประชารัฐ และทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แทน จนกระทั่งเกิดความผิดพลาดขึ้น รวมทั้งพระครุประชารัฐได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ประจำปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

ดังนั้น จึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพระครุประชารัฐได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “พระครุการเมืองยื่น geleikหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า

ພຣຣກກຣເມືອງໄດ້ມີເຫດຖາມທີ່ຮະນູໄວ້ໃນ (១) (២) (៣) ທີ່ເຊື່ອ (៥) ໄທ້ນາຍທະເບີນຢືນຕໍ່ນາຍກໍາຮັງຕ່ອງສາດ
ຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ມູກາຍໃນສົບຫ້າວັນນັບແຕ່ວັນທີ່ຄວາມປຣາກກູດຕ່ອນາຍທະເບີນ ເມື່ອສາດຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ມູກີຈາຣັນແລ້ວ
ເຫັນວ່າ ມີເຫດດັ່ງກ່າວເກີດຈຶ່ງກັບພຣຣກກຣເມືອງຕາມກໍາຮັງຂອງນາຍທະເບີນ ໄທ້ສາດຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ມູກສ້າງໃຫ້
ຍຸບພຣຣກກຣເມືອງນັ້ນ”

ດ້ວຍເຫດຜົດັ່ງໄດ້ວິນິຈນີຍມາ ອາສີຍໍານາຈຕາມພຣະຣາຊບັນຍຸດີປະກອບຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ມູກວ່າດ້ວຍ
ພຣຣກກຣເມືອງ พ.ສ. ២៥៥៧ ມາດຮາ ៦៥ ວຣຄສອງ ຈຶ່ງມີກໍາສ້າງໃຫ້ຍຸບພຣຣກປຣະຮັບຮູ້

นายສຸວິທຍີ ຫີ້ຮັງໝໍ
ຕຸລາກາຮັບຮູ້ຮຣມນູ້ມູກ

ຄໍາວິນิຈຜ້ຍຂອງ ສາສຕຣາຈາຍໝອນນັ້ຕ് ແກທຸວງຕໍ່ ຕຸລາກາຄາລ້ຽນຮ່ວມນູ້ໝູ

ທີ ៦/២៥៤៨

ວັນທີ ១៥ ກຸມພາພັນນີ້ ២៥៤៨

ເຮືອງ ນາຍທະບູນພຣກກາຣມເມືອງຂອ້າໄຫ້ຄາລ້ຽນຮ່ວມນູ້ໝູມີຄໍາສ້າງຍຸນພຣກປະຈາກ

ປະການກຽມກາຣມເລືອກຕັ້ງ ນາຍທະບູນພຣກກາຣມເມືອງໄດ້ສ່າງເຮືອງ ຂອໃຫ້ມີຄໍາສ້າງຍຸນພຣກປະຈາກ ລວມທີ ៦ ພັນວັນ ២៥៤៩ ອັນສືບເນື່ອມາຈາກນາຍທະບູນພຣກກາຣມເມືອງໄດ້ຮັບຮາຍງານຈາກຄະກຽມກາຣມສອບສວນຂໍ້ທີ່ຈິງວ່າ ພຣກປະຈາກສູ່ຈຶ່ງໄດ້ຮັບຈົດແຈ້ງກາຣັດຕັ້ງເມື່ອວັນທີ ២៥ ພັນວັນ ២៥៤១ ມີກາຣັດທໍາຮາຍງານກາຣດຳເນີນກິຈກາຣໃນຮອບປີປົງທິນ ພ.ສ. ២៥៤២ ແລ້ວຮາຍງານກາຣໃຊ້ຈ່າຍເງິນສັນສົນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັດທະນາພຣກກາຣມເມືອງຕາມພຣະຈາບັນຍຸ້ດີປະກອບຮ່ວມນູ້ໝູວ່າດ້ວຍພຣກກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ມາດຮາ ៣៥ ແລ້ວມາດຮາ ៦២ ໄນຖຸກຕົ້ນຕາມຄວາມເປັນຈິງແລ້ວກາປລອມຄາຍມີໜ້ານາຍວິລາສ ຮັບແສງ ອ້າວໜ້າພຣກປະຈາກສູ່ໃນຮາຍງານດັກລ່າວໂດຍທີ່ອ້າວໜ້າພຣກມີສ່ວນຮູ້ເຫັນແຕ່ມີໄດ້ດຳເນີນກາຣໃດໆ ຈຶ່ງເຂົ້າຂ່າຍເຫດຍຸນພຣກຕາມມາດຮາ ៦៥ ວຣຄ໌ທີ່ (៥) ຈຶ່ງຢືນດຳຮັບອັດຕ່ອຄາລ້ຽນຮ່ວມນູ້ໝູພຣັນສໍາເນົາເອກສາກາຣສອບສວນຂໍ້ທີ່ຈິງ ເພື່ອຂອ້າໄຫ້ຄາລ້ຽນຮ່ວມນູ້ໝູມີຄໍາສ້າງຍຸນພຣກປະຈາກສູ່ຕ່ອໄປ ໂດຍມີຄວາມເປັນມາແລ້ວທີ່ຈິງສຽບໄດ້ວ່າ ເລົາທີກະກຽມກາຣມເລືອກຕັ້ງໄດ້ຮັບໜັງສືອ້ອງເຮືອນ ລວມທີ່ ២៧ ພຸດຍການ ២៥៤៩ ຈາກນາຍສມພັກ ຮັດນະວຽກ ປະການສາຂາພຣກ ລຳດັບທີ່ ២ ວ່າ ນາຍວິລາສ ຮັບແສງ ອ້າວໜ້າພຣກປະຈາກສູ່ຮ່ວມກັນນາຍເຊີ່ງພັກ ໂສກຜວກຄາມ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງສຳນັກງານປັດຈຸບັນກະທຽບກັບກາຣຈັດຕັ້ງສາຂາພຣກກາຣມເມືອງ ແລ້ວນາຍຮນກັກ ກັ້ງສວັສດີ ຜູ້ອໍານວຍກາຣພຣກປະຈາກສູ່ ນຳເງິນສັນສົນຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັດທະນາພຣກກາຣມເມືອງປະຈາກ ២៥៤២ ຈໍານວນ ១,៣៣,៦០០ ນາທ ໄປແບ່ງກັນໃຫ້ເປັນກາຣສ່ວນຕົວ ສຳນັກງານຄະກຽມກາຣມເລືອກຕັ້ງໄດ້ມີຄໍາສ້າງແຕ່ງຕັ້ງຄະກຽມກາຣດຽວຂໍ້ຈິງສຽບພລໄດ້ວ່າ ກຣມມີນູ້ຄຸນຕາມຄໍາຮອງ ປະການກຽມກາຣມເລືອກຕັ້ງໃນຮູ້ານະນາຍທະບູນພຣກກາຣມເມືອງຈຶ່ງມີຄໍາສ້າງແຕ່ງຕັ້ງຄະກຽມກາຣສອບສວນຂໍ້ທີ່ຈິງເຂົ້າມີວັນທີ ៣១ ກຣກງາມ ២៥៤៩ ແລ້ວໄດ້ຮັບຮາຍງານຈາກຄະກຽມກາຣດັກລ່າວເມື່ອວັນທີ ៣០ ຕຸລາຄາມ ២៥៤៩ ສຽບໄດ້ວ່າ

(១) ພຣກປະຈາກສູ່ມີກາຣດຳເນີນກາຣໄມ່ຕຽງກັນແພນງານ/ໂຄງກາຣທີ່ໄດ້ຮັບຮາຍງານສັນສົນນັບປະມາລັບຈາກກອງທຸນເພື່ອກາຣພັດທະນາພຣກກາຣມເມືອງ ອີກທີ່ມີກາຣອອກຫລັກຮູ້ານກາຣຈ່າຍເງິນພິດພລາດ ຮົມທັ້ງປົກປິດຂໍ້ທີ່ຈິງບາງຮາຍກາຣຈຶ່ງສ່ອໄປໃນທາງທຸກຈິດ

(๒) มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุน ๑ ปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลากษร์แสง หัวหน้าพรครในรายงานดังกล่าวโดยที่หัวหน้าพรครรับรู้แต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ

(๓) มีการจัดทำรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๒ เป็นเท็จในรายการรายชื่อผู้เข้าประชุมโดยมีการปลอมลายมือชื่อผู้ที่ไม่ได้เข้าประชุม คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงจึงได้รายงานต่อกองคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพระครการเมือง เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อนายทะเบียนพระครการเมืองให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาให้สั่งยุบพรรคประชาชนรัฐตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยเหตุที่พรรคร่วมไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและหนังสือชี้แจงของหัวหน้าพรครประชาชนรัฐแล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคราชรัฐตามคำร้องของนายทะเบียนพระครการเมือง หรือไม่

จากผลของการสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวฟังได้ว่า หัวหน้าพรครประชาชนรัฐจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคร่วมในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรครการเมืองไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลากษร์แสง หัวหน้าพรครประชาชนรัฐในรายงานดังกล่าวจริง โดยที่หัวหน้าพรครประชาชนรัฐมีส่วนรู้เห็น แต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคราชรัฐตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคราชรัฐ

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. ออมร รักษาสัตย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ៦/២៥៤៤

วันที่ ១៥ ກຸມພາພັນ ២៥៤៤

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครกประชารัฐ

คำร้อง

นายทะเบียนพระครการเมืองมีหนังสือ ที่ ลຕ. ០០០៤/១៨៨៧ ลงวันที่ ៦ ພັນວັນ ២៥៤៣ ขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครกประชารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ២៥៤១ มาตรา ៦៥ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

(១) เอกธนิการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ២៣ ພັນວັນ ២៥៤៣ จากนายสมพงศ์ รัตนະວราหะ ประธานสาขาพระครลำดับที่ ២ ว่า นายวิลা�ศ ຮູແສງ หัวหน้าพระครกประชารัฐร่วมกับนายธีรพงศ์ ໂສกณวารຄາມ ซึ่งเป็นข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยราชการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพระครการเมือง และนายชนกทักรก กลั่งสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพระครกประชารัฐ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมือง ประจำปี ២៥៤២ จำนวน ១,៣១៧,៦០០ บาท ไปแบ่งกันใช้ส่วนตัว

(២) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งสรุปผลว่า (១) การดำเนินงานของพระครไม่เป็นไปตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติ (២) รายงานการดำเนินกิจการของพระครในรอบปีปฏิทิน ២៥៤២ ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง จึงเสนอให้ระงับการเบิกจ่ายจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองแก่พระครในปี ២៥៤៣ และเสนอให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเมื่อ ៣១ ກຽມງາມ ២៥៤៣

(៣) คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้รายงานเมื่อวันที่ ៣០ តຸລາຄມ ២៥៤៣ ว่า พระครประชารัฐ จัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน ២៥៤២ และแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าวไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อของนายวิลାศ ຮູແສງ หัวหน้าพระคร ในรายงานดังกล่าวโดยหัวหน้าพระครมีส่วนຮູ້ເຫັນ ຈຶ່ງເຂົ້າຢ່າຍເຫດຍຸບພຣຄຕາມມາตรา ៦៥ (៥) ແຫ່ງພຣະຍາບັນຍຸດປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ນີ້ວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣມີອັງກິນ

๔) นายวิลาศ รัฐแสง หัวหน้าพรรคประชาธิรัฐมีหนังสือชี้แจงพร้อมเอกสารประกอบเมื่อวันที่ ๕, ๑๖ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ รวม ๓ ชุด มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า

๔.๑) เมื่อแรกขึ้นตั้งพรรค นายธิรพงศ์ โสภณาราม ข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยราชการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๐ - พฤศจิกายน ๒๕๔๒) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตั้งพรรคการเมืองเป็นผู้เข้ามาช่วยดำเนินการต่างๆ รวมทั้งแนะนำให้ นายวิลาศ ตั้งพรรคพวก คือ นายชนกัثار กังสวัสดิ์ เป็นผู้อำนวยการพรรคราชรัฐ ตนได้หลงเชื่อคนทั้งสอง เพราะเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และมอบหมายให้ทำการทุกอย่างโดยเฉพาะด้านการเงิน การจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด จนถึงปี ๒๕๔๓ จึงรู้ว่ามีเจตนาไม่ดีต่อพรรค และโภนความผิดต่างๆ ให้แก่หัวหน้าพรรคราชรัฐ

๔.๒) สำหรับข้อกล่าวหาที่ว่าพรรคราชรัฐไม่ได้ดำเนินการตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัตินั้น หัวหน้าพรรคราชรัฐได้พยายามชี้แจงให้สาขาวรรค (๑๐ แห่ง) เข้าใจแล้ว แต่บางสาขาไม่พยายามเข้าใจ เพราะต้องการเงินไปแบ่งกันใช้ เมื่อหัวหน้าพรรคราชรัฐไม่ยอมกีดกันก็พยายามจับผิด แม้กระทั้งนำมาร้องเรียนดังกรณีนายสมพงศ์ รัตนธรรมราหะ ซึ่งเคยขอแบ่งเงินมาใช้โดยยังงัวไม่ได้กินแกลบ ต้องมีค่าใช้จ่ายในการทำงาน จึงยกที่จะดำเนินแผนได้ อย่างไรก็ได้หัวหน้าพรรคราชรัฐกีดกันก็พยายามกดขั้น มีการสั่งยุบสาขาและตั้งสาขาใหม่ตามความเหมาะสม และมีเอกสารภาพถ่ายส่งมาประกอบว่าได้ทำกิจกรรมตามสาขามากพอสมควร

๔.๓) สำหรับข้อกล่าวหาว่า พรรครัฐทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองไม่ถูกต้องนั้น นายวิลาศยอมรับว่าตนไม่สันทัดเรื่องการบริหารการเงิน แต่ก็หน้ายังให้ตนและเหล่าภูมิกรับผิดชอบ แต่นายธิรพงศ์กลับแนะนำว่าหัวหน้าพรรครักนายชนกัثار เป็นผู้บริหารการเงินได้ ตนจึงได้แต่เบิกเงินมาแล้วนอบให้นายธิรพงศ์ กับนายชนกัثار ไปจัดการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการ สัญญาทุกอย่างโดยไม่ทราบราคารจริง เพียงแต่เชื่อตรวจรับของและใบเสร็จรับเงินเพียงบางส่วนเท่านั้น

๔.๔) สำหรับข้อกล่าวหาว่ามีส่วนรู้เห็นกับการปลอมลายมืออันนั้น ตนเชื่อใจคนทั้งสองมาโดยตลอดจนกระทั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบหลังจากทำงานมาเกือบสองปีจึงตรวจสอบเอกสารที่มีผู้ปลอมลายเซ็นของตนหลายฉบับ และเอกสารที่มีผู้เตรียมไว้ให้เชื่ออีกหลายฉบับ เช่น มีเอกสารฉบับหนึ่งที่จะให้ตนเซ็นขอลาออกจากเป็นหัวหน้าพรรคราชรัฐ จึงทราบแล้วว่ามีผู้ไม่หวังดี ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ตนจึงมีหนังสือถึงนายทะเบียนพระครัวว่าได้สั่งไถ่นายชนกัثار กังสวัสดิ์ และ

นางนงนุช ศรีวงศ์กลาง ออกจากการสมາชิกของพระคปรชาติโดยคำวินิจฉัยแห่งถึง ๔ ข้อ คือ (๑) ทำการบนย้ายเครื่องใช้สำนักงานโดยผลการ (๒) นายธนกัทร และนายธีรพงศ์ ได้เบิกเงินจากกองทุนไปแล้วไม่ใช่ตามโครงการ (๓) ปลอมแปลงลายเซ็นในเอกสารของพระคปรชาติ (๔) ล่าลายเซ็นスマชิกพระคปรชาติไปให้พระคปรชาติอ้างว่าได้กพรคแล้ว

๔.๕) นายวิภาศได้ส่งเอกสารอธิบายความยุ่งยากในการติดต่อกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และความขัดแย้งกับนายธนิคร ศรีประเทพ ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการพระคปรชาติเมืองหาดใหญ่ครั้ง

คำวินิจฉัย

จากข้อเท็จจริง ฟังได้ว่านายวิภาศได้พยายามก่อตั้งพระคปรชาติ หาスマชิกและตั้งสาขาได้เกินกำหนดขึ้นตั้งแต่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระคปรชาติเมืองในปี ๒๕๔๒ แต่ตัวเองไม่มีความสามารถในการบริหารการเงิน และการบริหารงานให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติ จึงมอบหมายความไว้วางใจให้แก่นายธีรพงศ์ โสกณาราม และนายธนกัทร กังสวัสดิ์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการพระคปรชาติที่นายธีรพงศ์เสนอแนะมากก่อนไป คนทั้งสองจึงบริหารการเงินผิดพลาด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการปลอมลายมือนายวิภาศด้วย ส่วนกรรมการพระคปรชาติและประธานสาขาวิชาพระคปรชาติพยาบาล แสดงハウผลประโยชน์จากพระคปรชาติโดยนายวิภาศไม่ยินยอมจึงเกิดความขัดแย้งกับหลายคน

อย่างไรก็ได้ในทางกฎหมาย นายวิภาศก็ยังเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของพระคปรชาติอย่างเต็มที่ ดังนั้น การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้สอบถามได้ความชัดเจนว่าพระคปรชาติได้ดำเนินการตามแผนงาน และโครงการที่เสนอต่อนายทะเบียนพระคปรชาติเพื่อรับเงินสนับสนุน และเมื่อได้รับเงินสนับสนุนแล้วก็มิได้ใช้จ่ายเงิน และทำงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระคปรชาติเมืองไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเข้าข่ายเหตุให้ยุบพระคปรชาติเมืองตามมาตรา ๖๕ (๔) ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคปรชาติเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากนี้นายวิภาศ กงตระหนักว่าการบริหารงานของตนมีข้อบกพร่องจึงระบุในคำแคลงชุดที่ส่งมาถึงศาลรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๔ ฉบับหนึ่งว่า “สุดท้ายแล้วแต่ศาลมจะพิจารณา หากศาลมตัดสินอย่างไร กรรมการวิภาศ รัฐแสง ตัวแทนของพระคปรชาติจะรับการตัดสินของศาลมุกอย่าง” จึงเห็นควรมีคำสั่งให้ยุบพระคปรชาติ

ศาสตราจารย์ ดร. อมร รักษยาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๔๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ยุบพรรคประชาธิรัฐ

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระครการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๓* ต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรรคประชาธิรัฐ โดยชี้แจงข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

๑. เอกซิการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือร้องเรียน** จากนายสมพงษ์ รัตนธรรมราหะ ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๒ ว่า นายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพรรคราชรัฐ ร่วมกับนายธีรพงษ์ โภษภารวรม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง และนายธนกัทร กังสวัสดี ผู้อำนวยการพรรคราชรัฐ นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๒ จำนวน ๑,๓๗๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว จากการตรวจสอบของคณะกรรมการฯ สรุปได้ความว่า การดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติไป และรายงานการดำเนินกิจการของพรรคนั้นเป็นปฎิทิน (พ.ศ. ๒๕๔๒) ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเสนอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคราชรัฐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะสอบสวนแล้วเสร็จ และเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยใช้เหตุตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระครการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๓ และให้รายงานผลโดยไม่ชักช้า

* ส่วนมาตราหนังสือ ที่ ลด ๐๐๐๔/๑๙๙๗ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๓

** หนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๓

นายทะเบียนพระคราเมือง ได้รับรายงานจากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่าพระคราธารัฐ ซึ่งได้รับจดแจ้งจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ ชันวาคม ๒๕๔๗ มีการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปี ปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากการทุนเพื่อการพัฒนาพระคราเมือง ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อนายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพระคราธารัฐ ในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพระครามีส่วนรู้เห็นแต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเข้าข่ายเหตุยุบพระคราตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ นายทะเบียนพระคราเมือง จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมสำเนาเอกสารการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระคราธารัฐตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการ และได้ส่งสำเนาคำร้องให้พระคราธารัฐทราบและชี้แจงตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๗

นายวิลาก รัฐแสง หัวหน้าพระคราธารัฐ ได้มีหนังสือ *ชี้แจงค่าศาลรัฐธรรมนูญ สรุปความที่เป็นสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

(ก) นายธีรพงศ์ ไสกณวาราม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (พุทธศึกษา ๒๕๔๐ - พุทธศึกษา ๒๕๔๒) และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งพระคราเมือง เป็นตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินกิจการที่ไม่ถูกต้องของพระคราธารัฐ เริ่มตั้งแต่แนะนำให้แต่งตั้งคนของนายธีรพงศ์ฯ คือ นายชนกัตร กังสวัสดิ์ เข้ามาเป็นผู้อำนวยการพระคราธารัฐ เพื่อจะได้เข้ามาทำงานแทนหัวหน้าพระคราธารัฐในฐานะหัวหน้าพระคราดีทดลองเชื่อนายธีรพงศ์ฯ เพราะเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับพระคราเมืองเป็นเรื่องใหม่ด้วย ภายหลังจึงทราบว่า นายธีรพงศ์ฯ มีเจตนาไม่ดีต่อพระครา และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็โynความผิดให้แก่หัวหน้าพระครา

(ข) ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า การดำเนินการของพระคราธารัฐ ไม่ตรงกับแผนงาน/โครงการที่พระคราได้รับการสนับสนุนจากการทุนเพื่อการพัฒนาพระคราเมืองนั้น ในฐานะหัวหน้าพระคราได้พยายามชี้แจงให้สาขาพระคราเข้าใจถึงแผนงาน/โครงการ แต่มีบางสาขาไม่พยายามเข้าใจ

* หนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๕ ชันวาคม ๒๕๔๗ และวันที่ ๑๖, ๒๓ มกราคม ๒๕๔๘

เพาะต้องการเงินเพียงอย่างเดียวเมื่อทางพระครูไม่มีเงินให้กับพยาบาลที่จะจ้องจับผิดหรือทำลาย และแม้กระหั่รร่องเรียน เช่น นายสมพงศ์ รัตนะราหะ ประธานสาขาวิชาพระครูลำดับที่ ๒ จึงเป็นการยากอย่างยิ่งที่จะทำตามแผนงาน/โครงการ ตามที่กำหนดไว้ได้

(ค) กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวหาว่า พระครูประชารัฐจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครูการเมืองไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงนั้น ยอมรับว่าเป็นผู้เบิกเงินกองทุนฯ ร่วมกับนายธนกัทร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพระครูประชารัฐ แต่เมื่อเบิกเงินมาแล้วได้นำเงินส่งให้กับนายธีรพงศ์ ไสกุณวาราม โดยที่การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่าง นายธีรพงศ์ฯ กับนายธนกัทรฯ ร่วมกันดำเนินการ หันนี้ เพราะไม่มีความสันทัด จึงไม่ทราบว่าการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างมีราคาจริงเท่าไร เพียงแต่ตรวจสอบของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น การจัดทำสัญญาทุกอย่าง นายธีรพงศ์ฯ จะเป็นคนจ่ายเงินเพรำมบอนเงินให้ไปทั้งหมด สำหรับกรณีที่ว่ามีการปลอมลายมือชื่อนายวิลากศ์ฯ หัวหน้าพระครูโดยที่หัวหน้าพระครูมีส่วนรู้เห็นแต่ไม่ได้ดำเนินการนั้น ขอชี้แจงว่าตนไม่ทราบเรื่องการปลอมลายมือชื่อมา ก่อนจะมีคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ และสาเหตุที่ทำงานมาเกือบสองปีโดยไม่ทราบเรื่องเอกสารปลอม เพราะเชื่อใจกันและวันใดที่เข้าสำนักงานจะโทรศัพท์ไปแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อน แต่เมื่อไปถึงกลับไม่พบเจ้าหน้าที่

(ง) กรณีที่นายสุเทพ พรมวาร ประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ไปเอาใบซื้อขายรถยนต์ โอดิโยต้า ไทเกอร์ ซึ่งตนแจ้งว่าเป็นของนายรัฐ รัฐแสง (บุตร) มาแสดง เพราะเห็นว่าตนมีพฤติกรรมปักปิดช่องเร้นไม่นำหลักฐานการซื้อรถยนต์ดังกล่าวมาแสดง ซึ่งไม่ตรงกับนายธีรพงศ์ฯ ที่นำหลักฐานการโอนเงินของพระครูให้กับนายรัฐฯ เดือนละประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาทเศษ ที่อาจเป็นค่าเช่าซื้อรถยนต์ตามที่ถูกร้องเรียน แต่เมื่อนำมาแสดงแล้วกล้ายเป็นชื่อของนายธรรมนูญ รัฐแสง (บุตรอีกคนที่เพิ่งทำสัญญามื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๓) นั้น เนื่องจากนายรัฐฯ ได้โอนนายรถยนต์ดังกล่าวให้แก่นายธรรมนูญฯ หลังจากที่ไม่อนุญาตให้ตนใช้แล้ว ส่วนใบซื้อขายครั้งแรกหายไปนานแล้ว

(จ) ในขณะดำเนินการขอจัดตั้งพระครูได้เคยมีปากเสียงกับนายชนิคร์ ศรีประเทศ ผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรมการพระครูการเมือง เกี่ยวกับความถูกต้องของเอกสาร รวมทั้งไม่ได้รับความร่วมมือในการเสนอแต่งตั้งกรรมการบริหารพระครู จำนวน ๒ คน เพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการบริหารพระครูที่ลาออกไปนอกภารกิจ ยังเห็นว่าการที่กรรมการการเลือกตั้งมีการกิจกรรมกับการเลือกตั้งมาก จึงไม่ได้มาตรฐานและเรื่องพระครูการเมืองเท่าที่ควร เป็นผลให้พระครูการเมืองที่จัดตั้งใหม่รวมทั้งพระครูประชารัฐเกิดปัญหาจำนวนมาก

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่นายทะเบียนพรบการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณา และมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิรัฐดังกล่าวข้างต้น เป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีอำนาจพิจารณาและ มีคำสั่งยุบพรรบการเมืองดังกล่าวได้ ตามพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังที่ได้วินิจฉัยไว้แล้วตามคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ (ของผู้ทำคำวินิจฉัย)

โดยที่มาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรบการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความ ปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรบการเมือง ตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรบการเมืองนั้น” ดังนั้น ในการพิจารณา คำร้องของนายทะเบียนดังกล่าว จึงต้องพิจารณาว่า มีเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่ระบุไว้ในวรรคสองของ มาตรา ๖๕ เกิดขึ้นกับพรรบประชาธิรัฐ หรือไม่

พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕ บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๓๕ “ให้หัวหน้าพรรบการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรบการเมือง ในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้ นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรบการเมือง ที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจากถึงสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๖๒ “พรรบการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่ บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรบการเมืองในรอบปีปฏิทิน ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกองคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ “พรรบการเมืองยื่น geleิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้อง geleิกตามข้อบังคับพรรบการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรบการเมืองไปรวมกับพรรบการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรบการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗

มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระครการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประพฤติต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระครการเมืองนั้น

ในการนี้ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพระครการเมืองได้แล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพระครการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อเท็จจริงตามที่นายทะเบียนพระครการเมือง ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ปรากฏว่า พระครประชารัฐจัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองประจำปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีการปลอมลายมือชื่อหัวหน้าพระครในรายงานดังกล่าว โดยหัวหน้าพระครมีส่วนรู้เห็นการกระทำแต่ไม่ดำเนินการใดๆ ทั้งนี้ หัวหน้าพระครประชารัฐได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญยอมรับว่า ตนเป็นผู้เบิกเงินกองทุนฯ ร่วมกับนายชนกสรรค์ กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพระครฯ และล้วนชอบเงินให้ผู้อื่นใช้จ่าย รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างแทน เพราะเชื่อใจ โดยตนเป็นผู้ตรวจสอบของและใบเสร็จรับเงินบางส่วนด้วย แสดงว่า ตนในฐานะหัวหน้าพระครฯ ได้รับถึงการจัดซื้อจัดจ้างและการดำเนินกิจการของพระครฯ จะอ้างเหตุผลลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคคลอื่นยอมไม่ชอบด้วยหลักการบริหารงาน เมื่อรายงานการดำเนินกิจการของพระครในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เกิดความผิดพลาดไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง กรณีจึงเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

จึงฟังได้ว่า มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒ เกิดขึ้นกับพระครประชารัฐ ตามคำร้องของนายทะเบียนพระครการเมือง นั้น จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพระครประชารัฐ

ศาสตราจารย์ ดร. อิสสรະ นิติทัณฑ์ประภาก
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายอุรัส หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครปฏิรัฐ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พระครปฏิรัฐ ได้รับจดแจ้งการจัดตั้ง เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ หัวหน้าพระครการเมืองจะต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมของพระครการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามวิธีการที่นายทะเบียนพระครการเมืองกำหนด และมาตรา ๖๒ พระครการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากการทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และจะต้องทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อกลุ่มกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป พระครปฏิรัฐได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมือง ประจำปี ๒๕๔๒ จำนวน ๑,๓๗๖๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๓ นายสมพงศ์ รัตนะวรรหา ประธานสาขาพระครคนหนึ่งได้ร้องเรียนว่า นายวิลากษ์รัฐแสง หัวหน้าพระครปฏิรัฐ นายชนกัตร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพระครปฏิรัฐ และนายชีรพงศ์ ไสกุณวรคาม ข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยช่วยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ร่วมกันนำเงินสนับสนุนจากการทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ผลสรุปว่า พระครปฏิรัฐ มีการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน หรือโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากการทุนฯ ไม่ตรงกับแผนงาน หรือโครงการที่ได้รับอนุมัติและรายงานการดำเนินกิจกรรมของพระครในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระครการเมืองจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนพบว่า พระครปฏิรัฐจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากการทุนเพื่อการพัฒนาพระครการเมืองในรอบปี ๒๕๔๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีการปลอมลายมือชื่อ นายวิลากษ์ รัฐแสง หัวหน้าพระครปฏิรัฐ โดยหัวหน้าพระครได้รู้เห็นด้วย กรณีมีเหตุยุบพระครปฏิรัฐ นายทะเบียนพระครการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพระครปฏิรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ (๕)

มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า มีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคประชาธิรัฐ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อพรรคราษฎร์ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแล้วหัวหน้าพรรคราษฎร์ต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการและภายในเวลาที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ และต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่ได้รับมาจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้ถูกต้อง โดยจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ตามคำชี้แจงของนายวิลาก รัฐแสง ได้ความว่า เมื่อนายทะเบียนพรรคราษฎร์เมืองกล่าวหา พรรคราษฎร์ ได้ดำเนินการไม่ตรงตามแผนงานและโครงการที่พรรคราษฎร์ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรครการเมืองนั้น นายวิลาก ได้ชี้แจงว่า การก่อตั้งพรรครการเมืองมีอุปสรรคมากการจัดตั้งสาขาพรรครกีมีปัญหา บางสาขาก็ให้ความร่วมมือที่จะปฏิบัติตามแผนงานและโครงการของพรรคราษฎร์แต่บางสาขาไม่ให้ความร่วมมือซึ่งได้พยายามชี้แจงให้เข้าใจ บางสาขายังไม่เข้าใจ ต้องการเงินเพียงอย่างเดียว เมื่อพรรครไม่มีเงินให้ก็จ้องทำลาย จ้องจับผิดและร้องเรียนกล่าวหาหัวหน้าพรรคราษฎร์เป็นการยกยิ่งที่จะทำตามแผนงานและโครงการที่กำหนดไว้ แต่ก็จะพยายามเต็มที่ที่จะจัดทำแผนงานและโครงการให้สำเร็จลุล่วงไป เกี่ยวกับการใช้เงินสนับสนุนกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรครการเมืองนั้น นายวิลาก ชี้แจงว่า นายวิลาก กับนายชนกทร เป็นผู้เบิกเงิน เมื่อเบิกเงินได้มาแล้วได้ส่งมอบให้ นายธีรพงศ์ การใช้จ่ายเงินรวมทั้งการทำสัญญา การจัดซื้อและจัดจ้าง นายชนกทรกับนายธีรพงศ์ เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด นายวิลากไม่มีความสัมพันธ์ใดในเรื่องนี้ ไม่ทราบราคาสิ่งของว่าราคารวบเป็นอย่างไร เพียงแต่ตรวจรับของและใบเสร็จรับเงินเป็นบางส่วนเท่านั้น เป็นหัวหน้าพรรคราษฎร์ได้พยายามทำงานตลอดมาไม่รู้เรื่องที่เกิดขึ้นในพรรคราษฎร์ ตามคำชี้แจงของนายวิลาก หัวหน้าพรรคราษฎร์ยอมรับว่า พรรคราษฎร์ไม่ได้ดำเนินการตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่อ้างว่าไม่ได้รับความร่วมมือจากสาขาพรรคราษฎร์ ไม่มีความสัมพันธ์ใดในการงานและด้านการเงิน ผู้บริหารพรรคนคนอื่นได้ทำงานแทนทำงานของปฎิเสธความรับผิดชอบของตนในฐานะหัวหน้าพรรครการเมืองนั้น จึงฟังไม่เข้า กรณีมีเหตุที่จะให้ นายทะเบียนพรรครการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้สั่งยุบพรรคราษฎร์ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ (๕)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคราษฎร์

นายอุรุ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ